

FRAKKOS BANDITÁK

Irta:
PONSON DU TERRAIL

HELLAS KIADÁS

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest: Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2022
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár Digitálistartalom-fejlesztési és -szolgáltatási Osztálya
ISBN 978-963-417-516-2 (online)
MEK-18950

I.

Éjfél volt. A Maison d'Or egyik szeparéjában három személyre terített asztal mellett két elegáns fiatalember ült egymással szemközt. Raymond magas volt, kékszemű és szőke. A jóval alacsonyabb Maxime kreol-arcából tüzes fekete szemek villogtak a dus, hullámos barna hajjal árnyékolt homlok alatt.

Raymond minduntalan felugrott, kicsapta az ablakot és kémelve hajolt ki.

- Senki! - morogta, - senki... Antonia nem fog eljönni!

Mikor ezt a műveletet harmadszor megismételte, az asztal mellett békésen cigarettázó Maxime odaszólt:

- Megbolondultál, öregem?

- Miért?... nem értlek...

- Na hallod!... fiatal vagy, csinos, ötvenezer frank évi jövedelmed és mégis arra gondolsz, hogy Antonia nem fog eljönni.

- Talán már nem szeret.

- Ó, te naiv lélek! Akinek ötvenezer frank az évi jövedelme, azt mindig szeretik. Hanem mondd csak!... micsoda furcsa ötlet volt ezt a mai vacsorát itt rendezni? Éppen itt... csak így hármásban. A jóbarát, a szerető és a házigazda! Ha valakinek olyan bűbájos kis palotája van a Saint Honoré-utcában, mint neked, az ilyen intim vacsorákat ott illik rendezni.

Raymond szomorúan hallgatott.

- Szemrehányásod jogosult volna ha... - elhallgatott.

- Ha?... - unszolta Maxime.

- Ha ma reggel nem adtam volna el palotámat.

- Mi... micsoda?... félrebeszélisz?

- Dehogy! Kitűnő üzletet csináltam. A házaknak most nagy áruk van.

A kívülről behatóló kocsirobogás félbeszakította. Felugrott és az ablakhoz szaladt. Az étterem ajtajával szemközt, a Laffitte-utca sarkán egy kocsi állt. Egy nő szállt ki. Raymond arca felragyogott.

- Ő az...

Egy perc múlva a szoba ajtaja felpattant s a várvavárt ott állt a küszöbön. Fiatal, csodaszép nő volt, aki mintha minden nemzetiség asszonyának a szépségét egyesítette volna.

- Antonia... drága!... azt hittem már el se jön! - és Raymond tulboldogan szorongatta a kis kezeket.

- Szivem királya! - mosolygott a szép Antonia. - Mivel szolgáltam erre a bizalmatlanságra? Még sohase várokoztattam meg. Vagy talán azt hitte, megijedek az esőtől?

- Talán... Vagy, hogy...

- Ó, maga drága csacsi!... - két alabástrom karját Raymond nyaka köré fonta és összecsókolta.

- De most hamar... együnk! Meghalok éhen!... Jó estét, Maxime! Üljön ide mellém!... Együnk, együnk!

- Térjünk át arra, hogy miért csőditettél ide ma este bennünket? - mondotta Maxime.
- Mert egy vallomással tartozom nektek... De mielőtt a vallomásomhoz kezdenék, valamit kérdezni szeretnék. Mondd csak Maxime, mit értesz barátság alatt?
- Nagyon egyszerű. Közös erszény, közös becsület és külön szerelem.
- Ez szép volt, Maxime! És maga drága Antonia...
- Ó!... tőlem ugyan mit akar megtudni?
- Hogy mit ért szerelem alatt?
- De hiszen ez még egyszerűbb! Két csókos száj, két együttdobogó szív, két lélek boldogságban, örökkön egybeolvadása.

Raymond elérzékenyülten, tulboldogan ragadta kézen mindkettőjüket.

- Hogy kérjek bocsánatot tőletek!... hogy pillanatig is kételkedni tudtam bennetek.
- Kételkedtél...
- Igen Maxime... kételkedtem benned, a legjobb, leghüségesebb barátban!... Egyetlen Antoniam, térdenállva könyörgöm a bocsánatát, hogy háromesztendei rajongó szerelem után kételkedni merészeltem a legtökéletesebb női szívből... Most már nyugodtan kezdek a vallomásomhoz!

És Raymond a két csodálkozó szempár kérdő tekintetében, kis szünet után sóhajtva folytatta:

- Tudják, hogy nem ismerem a származásom titkát. Még a nevemet se... Azt sem tudom, hol születtem. Kora gyermekségem emlékei egy vén kastély képét vetítik elém. Egy fiatal, szép asszonyra emlékezem, akit mamának neveztem. A nevét nem tudom... Kisfiu voltam még, mikor elvittek tőle és elhelyeztek a Clichy-utcai intézetben, ahol már az iskola padjaiban összebarátkoztam veled, Maxime.

- Azóta se láttad az anyádat?

- Soha többé. Egy ismeretlen, titokzatos kéz fizetett értem az intézetnek. Semmiben sem szenvedtem hiányt. Ellenkezőleg, úgy neveltek, mint egy királyi sarjat. Huszéves koromban, mikor a tanulmányaimat befejeztem, annak az intézetnek az igazgatója, ahol fiatalkoromban nevelkedtem s aki továbbra is közvetítette érdekeimet titkos pártfogómnál, felkeresett és így szólt hozzám:

- Raymond fiam, elérkezett a férfikor küszöbére. Talán sohase fogja megismerni származása titkát, de a vagyoni, jó neveléssel és nemes szívvvel hatványozva, sok mindenért kárpótol. Maga mindezzel bírsz, édes fiam. A szíve és az esze a helyén van és ötvénezer frank évi jövedelemmel lép az életbe. Minden félévben pénzeslevélben pontosan kézhez fogja kapni a jövedelmet. Sok szerencsét az élethez!

- Hiába faggattam. Minden kérdésemet azzal háritotta el, hogy a rábizott titkot még a halálos ágyán se árulhatja el.

Raymond pillanatig hallgatott, aztán felsóhajtott:

- Azóta meg is halt. És én sohasem fogom megtudni...

Most hirtelen Antoniahoz fordult és egészen más hangnemben folytatta:

- Ma reggel eladtam a palotámat.
- Lehetetlen!

- Ki kellett fizetnem a legégetőbb adósságaimat.

- De...

- Idestova két esztendeje ugyanis a titokzatos jövedelmi forrás kiapadt. Ismeretlen pártfogóm bizonyára hirtelen meghalt és nem maradt ideje rólam gondoskodni.

Raymond, mialatt beszélt, merőn nézte Antoniót. Antonia viszont konokul lesütötte a szemét s a kenyérmorzsákkal játszadozott.

- Ez azt jelenti, hogy tönkrementél? - szólt Maxime.

- Még maradt vagy ezer aranyam, amiből egy esztendeig élélhetek.

- Aztán?

- Hát Istenem!... Fiatal vagyok, eleget tanultam, sok nyelvet beszélek. Nem félek az élettől. Majd csak elélek valahogy.

- Én bizony, a te helyedben, - mondta szárazon Maxime - Amerikában próbálnék szerencsét.

Raymond hideg szívvvel, belső remegéssel hallgatta.

- Ott ugyanis, - magyarázta könnyörtelenül Maxime - az ember mindent csinálhat szegyenkezés nélkül. Kemény munkával újra meggazdagodhatsz és visszajöhetsz a régi társaságba, a régi barátokhoz...

- Akiket elszegényedésemben elveszítettem - mormogta közbe keserűen Raymond.

- Na nem éppen!... csak hát... a helyzeted mégis csak kínos volna. Gondold csak el!... valami hatodikemeleti lakásban kellene megbujnod, gyalog járnod, kerülnöd a klubokat, a régi embe-
reket. Akárhogy barátok maradnánk, mégse igen mutatkozhatnánk együtt... Ez természetes. -
Maxime hidegen, közönyösen beszélt, mintha egy kívülálló, idegen esetét tárgyalná.

- Talán igazad van, - felelte Raymond sápadtan, összeráncolt homlokkal. S most Antonióhoz fordult. - Amerikában már sokan meggazdagodtak. Maga drágám, aki az imént olyan gyönyörűen magyarázta a szerelem lényegét, ugy-e maga eljönne velem? Ha mellettem lesz, nagyobb lesz a bátorságom, élesebb az eszem, mohóbban igyekszem pénzt keresni, hogy megszerez-
zem a szokott fényűzését. - Könyörgőn nyujtotta ki a kezét, tekintete szinte koldulta, hogy az a kis női kéz a kezébe simuljon. De Antonia csak hallgatott. - Nem szeret? - kérdezte reszkető hangon Raymond.

- Tudja, hogy szeretem, - szólt végre Antonia. - De ez a kivándorlási gondolat örület, barátom. És még sokkal nagyobb örület arra gondolnia, hogy engem is elvigyen. Mihez kezdenék én Amerikában? Végre is... huszonötéves vagyok! Egy asszony ebben a korban már nem kezdhet új világban új életet, kedvesem.

Raymond halálsápadtan, vonagló szájjal, irtózáttal tágra meredt szemekkel nézett a férfira, akit barátjának hitt, a nőre, akinek a szívét ajándékozta.

- Hát mindent... mindent elvesztettem!... Mindent, amit szerettem! - csuklott fel. És hörgő zokogással borult az asztalra.

II.

Mikor hosszú percek múlva, kába megtorpantságából magához térve, felemelte a fejét, egy idegen ember állt vele szemközt. Harminchat év körüli, jómegjelenésű férfi volt, kifogástalanul szabott ruhájának gomblyukában valami idegen érdemrend szallagjával.

- Bocsásson meg uram, - szólt Raymondhoz - én a szomszéd szobában vacsoráztam. S mikor az imént e szoba nyitott ajtaja előtt elhaladtam és akaratlanul betekintettem, ön olyan mereven feküdt az asztalra borultan, oly kinosan hörgött, hogy azt hittem, rosszul lett. Ezért bátorkodtam...

Raymond emlékezni kezdett.

- Hol van Antonia?... - mormogta körültekintve.

- Azt a hölgyet keresi talán, aki annak az urnak a karján távozott? - mosolygott csöppnyit gunyosan az idegen. Mikor látta, hogy Raymond elsápadt, komolyan, jóindulatúan folytatta - engedje, hogy itt maradjak önnél. Majd együtt vacsorázunk. Azt hiszem, módomban lesz megvigasztalni a hűtlen barát és hűtlen...

- Hogyan... ön hallotta? - dadogta most már elvörösödve Raymond.

- Igen. Ezek az árulón vékony közfalak... Az ember akaratlanul is kényszerül minden szót áthallani. De megnyugtathatom, semmi újat se hallottam. Bárhogy csodálkozik, hangsúlyozom, hogy már ismertem az ön élettörténetét, önnél is jobban.

Raymond felugrott és bámulva meredt az idegenre.

- Én ugyanis tudom azt, amit ön nem tud. A nevét.

- A nevemet... tudja a nevemet! - kiáltotta Raymond.

- Vagyis inkább ismertem azt a... titokzatos pártfogót. Aki az ön apja volt.

- Mondja hát a nevét... És mondja, él-e még?

- Meghalt.

Raymond csüggedten hajtotta le a fejét.

- Jól sejtettem...

- Meghalt és óriási vagyont hagyott hátra, amely háromezre ezer frankot jövedelmez. Ezt a vagyont módomban van az ön kezeihez juttatni.

Raymond felegyenesedett és lázas tekintetét az idegenre szegezte.

- De hát ki ön?

- A nevem mitsem jelent, - felelte az idegen. - De ha éppen tudni akarja... Samuel őrnagy vagyok. A porosz hadseregben szolgáltam. Tíz év óta lakom Franciaországban.

- És honnan tudhatja...

- Előbb hadd mondjam meg, mit tudok. Hadd ajánljak fel egy kis üzletet. Ha elfogadta, akkor...

- Hallgatom.

- Az ön apja herceg volt. Főrend. És ön majdnem törvényes fia.

- Majdnem?

- Igen. Mert apja, a herceg feleségül akarta venni az ön anyját s e szándékában csak egy hirtelen lecsapott katasztrófa akadályozta meg.

- Magyarázza meg ezt jobban.

- Majd ha megegyeztünk.

- Beszéljen hát. Mit kíván?

- Apja, a herceg, háromezrezer frankot jövedelmező vagyont hagyott hátra.

- Ezt már mondta.

- Álmodott ön valaha ilyen vagyonról?

- Soha.

- Vagyis a felével is megelégedne?

- Bizonyára...

- No hiszen akkor könnyen megegyezünk.

- De hát mit akar?

Az őrnagy felgombolta kabátját és mellényzsebéből kivette a levéltárcáját. Előhuzott egy bélyeges ívet, amelyen a következő sorok feketéltek:

„Ezen okmány előmutatására kötelezem magam Samuel őrnagynak kétmillió ötszáz ezer frankot lefizetni.

Raymond de herceg.”

- Amint láthatja, - folytatta az őrnagy - a családnév helye üresen maradt. Ezt azon a napon fogom kitölteni, amikor ön az apjától örökölt vagyonnak birtokába lép. Egyelőre elég, ha ezt a kötelezvényt csak a keresztnévvel láttamozza.

- S ha aláírom?

- Akkor hatheti haladékot kérek feladatomból végrehajtására és még ma este rendelkezésére bocsátok ötvenezer frankot. - Az őrnagy hanyagul felnyitotta bankjegyekből duzzadó tárcáját.

Raymondnak a szempillája se rebbent.

- Egy kérdést engedjen uram?

- Parancsoljon.

- Az apám nem vette feleségül az anyámat?

- Nem.

- Megnősült?

- Igen.

- Gyermekei voltak?

- Nem.

Raymond fellélekzett.

- Így hát én vagyok az egyetlen örököse!

- Helyesebben mondva vagyont törvény szerint az unokahuga örökölte. Elfelejtettem ugyanis megemlíteni, hogy az ön apja, a herceg hirtelen halt meg, szívszélhűdésben és nem maradt ideje végrendeletet készíteni.

- És azt hiszi, ha végrendeletet csinált volna, mindent rámhagyott volna?

- Nem. De...

- Akkor bajosan állhat módjában kezeimhez juttatni egy nem nekem szánt vagyont, - vágott közbe hűvösen Raymond.

- Mindenre található mód. A herceg unokahugát, a törvényes örökösöt egyszerűen eltüntettem és előállok az ön születését igazoló okmányokkal. - Az őrnagy kimerően, röviden beszélt, mint aki tudja, hogy ajánlatát nem fogják visszautasítani.

Raymond végighallgatta, aztán elébe állt és merőn a szemébe nézett:

- Hogy merészel gázságot ajánlani. Nyomorult!

- De uram!...

Raymond az ajtóra mutatott.

- Takarodjon!

Az őrnagy a szája széléig elfehéredett. Az ajtónak hátrálva, haragtól reszketve kapkodott az oldalához, mintha a kardját keresné. Aztán hirtelen gunyosan felnevetett.

- Hagyjuk a veszekedést. Mához egy hétre ugyanitt, ugyanebben az órában várni fogom önt. Addig gondolkozhat. - S a rákövetkező percben már nem volt a szobában.

III.

Az idegen, aki magát Samuel őrnagynak nevezte, a Maison d'Or küszöbén pillanatra habozva megállt, mintha nem tudná, mitévő legyen. Majd hirtelen elhatározással gyors lépésekkel nekivágott a Laffitte-utcának. A Provence-utca sarkán megállított egy arrahaladó üres kocsit.

- Vigyen a Pépinière-utcába. Gyorsan!

- Hányas szám? - kérdezte a kocsis.

- A sarkon álljon meg.

A kocsis a lovak közé vágott. Samuel őrnagy a kocsi sarkába huzódva ördögi vigyorgással mormogta:

- Ostoba fickó!... kiszalasztja a kezéből a vagyont! No majd én okosabb leszek!... Ha Raymond urfinak nem kell, majd én megmarkolom. - Tíz perc alatt célhoz értek. Az őrnagy néhány lépést előrement, majd mikor a kocsi tovatűnt, sarkon fordult és befordult a Rocher-utcába. - Szét fogom ugrasztani a bandát! - morogta. - Ebben a dologban csak a kis báróra lesz szükségem. A többit szélnek eresztem.

Egy kétemeletes, alacsony ajtós ház előtt állt meg. Zsebéből kivett egy kulcsot és a zárba illesztette. A kis kapu zajtalanul felnyílt és az őrnagy már bennállt a boltozatos dohosszagu bejáróban, amely egy keskeny torkolatu, hosszú, szűk folyosóra nyílt. Jól ismerhette a járást, mert a sötétben biztos lépésekkel ment egyenest a folyosó végéről nyíló lépcsőhöz. Ez a lépcső felvezetett az emeletre, de egyben le az alagsorba is. Az őrnagy ez utóbbi utat választotta. Vagy harminc lépcsőfokot botorkált le a sötétben. Ekkor ismét egy ajtóhoz ért, amelyet

egy zsebéből kivett második kulccsal nyitott fel. Egy pincészerű helyiségbe lépett, amelynek közepén homályosan pislákoló lámpa függött. A lámpa alatt asztal állt, az asztal lapján szétteretgetett irások. Az asztal körül hatan ültek. Valamennyien jólöltözött, látszólag az urisztályhoz tartozó egyének voltak, akiknek megjelenése e helyen furcsán festett. Mikor az őrnagy belépett, felálltak és tiszteletteljesen üdvözölték. Az őrnagy viszonzta a köszöntést.

- Bocsássanak meg uraim, hogy megvárakoztattam önöket. Éjfélre beszéltük meg az összeövetelt s most hajnali három óra. Szerencsére röviden végezhetünk. - Mialatt beszélt, elfoglalta helyét az asztalfőn. - Az ülést megnyitom, - szólt ünnepélyesen.

Valamennyien visszaültek a helyükre. Egyik, a társaság legfiatalabb tagja, az asztalon fekvő irásokat az őrnagy elé sorakoztatta. De az őrnagy eltaszította a papirlapokat.

- Ezek az irások feleslegesek.

- Feleslegesek! - visszhangozták csodálkozva minden oldalról.

- Ugy van uraim!... Teljesen feleslegesek. Társulatunk, amelyet az *Örökségek Szindikátusá-*nak nevezünk, két év óta működik. Valamennyien jó körökből származunk és minden cselekedetünkért a sors a felelős, amely egyénileg tönkrajuttatott. Két évig jól-rosszul keresztülvégődtünk. Voltak kritikus óráink és nagy kockázataink. Én a fejemmel játszottam, maga gróf, hajszaal hiján gályarabságra került. Valamennyien ugyszólván állandóan az elfogatás mesgyéjén jártunk. S mi volt az eredmény?... Meggazdagodtunk?... Nem! Nos uraim, a helyzet ma rettenetesebb, mint valaha volt! A rendőrség a nyomunkban!... A legcsekélyebb vigyázatlanság bármelyikünk részéről és végünk!

Mind a hatan megborzongtak.

- Mert valljuk csak be uraim, - folytatta az őrnagy - hogy legutóbbi kudarcunk elég port vert fel. Nem állok jól érte, hogy e pillanatban is nem leselkednek-e az utcán a kopók... Ajánlatosabbnak vélném uraim, hogy egy időre szétváljunk.

- Hogyan?... feloszlassuk a társulatot? - kockáztatta meg egyikük.

- Ideiglenesen. Mondjuk, két hónapig, amikor majd újra módját ejtem, hogy a szindikátust egybehívjam.

A rendőrség említése valamennyiüket annyira megfélemlítette, hogy némi gyenge vitatkozás után jóképpel, sőt megkönnyebbülten elfogadták elnökük javaslatát. Az ajtóra vetett nyugtalan tekintetük elárulta, hogy máris szeretnének távol lenni.

- Okosan, egyenként, sorjában fogunk innen távozni. Nehogy feltűnést keltsünk. A legfiatalabb fogja megkezdeni a sort. Én, elnöki minőségemben utolsó leszek. Mint ahogy a sülyedő hajó kapitánya is utolsónak hagyja el a hajóját. Rajta, báró...

Az őrnagy a fiatalemberhez fordult, aki a papirokat elébe fektette s aki azóta se mozdult mellőle.

- Maga fog először távozni, báró. Menjen egyenesen haza a lakására, öt percnyi időközökben kövessék a bárót, uraim. Valamennyien siessenek haza.

Miközben az őrnagy beszélt, a kezében lóbált tollal talányos szarkalábakat rajzolt az előtte fekvő papirlapra. A fiatalember, akit bárónak nevezett, a szeme szögletéből kibetűzte e szarkalábakat:

„Egy óra múlva nálad leszek.”

A kis báró most bucsuzón meghajolt és távozott.

Öt perc múlva követte egy másik. S ötpercnyi időközökben valamennyien távoztak. Az utolsónak maradt Samuel őrnagy hangosan felnevetett:

- Hülyék!

IV.

A kis báró becsengetett a Saint-Lazare-utca 7. számú házba. Felment a kivilágított lépcsőn az első emeletre s a zsebéből kivett kulccsal felnyitotta a lakása ajtaját. Az előszoba padján felöltözötten alvó inas, gazdája lépéseire ijedten ugrott fel álmából. Pislogva dörgölte a szemeit. A fiatalember keresztülment az elegáns ebédlőn, izléses szalónon és hálószobán tul fekvő dohányzóba igyekezett, amely egyben dolgozószoba célját is szolgálta. Itt leült a kandalló előtti öblös bőrkarosszékbe és cigarettára gyujtva, nyugodtan várt. Félórába se telt és felberregett az előszoba csengője.

- Francois, - kiáltotta ki a báró az inasnak - ha az őrnagy urat bevezetted, lefekhetsz. Nincs rád szükségem.

Egy perc múlva már Samuel őrnagy is ott cigarettázott a szemközti öblös karosszékben.

- Jó estét! - mosolygott.

- Jó estét, kedves ex-elnököm!

- Csak nem hitted komolyan, hogy a szindikátust feloszlattam?

- Na de...

- Bolond vagy! A szindikátus most is fennáll. A különbség az, hogy most csak két tagja van. Te meg én.

- Vagy úgy!

- Te vagy a cselekvő kéz, én pedig a tervező fej.

- Jó, jó!... de mit kell cselekednem?

Az őrnagy élesen vizsgálta a beszélőt.

- Huszonkilencéves vagy, mi?... Elég csinos, jónövésű fiú. Valamit majd csak kezdhetsz veled! Csak éppen a rangod... Báró!... ez már nagyon közönséges. A bárók százával szaladgálnak.

- Talán gróffá akarsz előléptetni.

- Nem Herceggé.

- Nem rossz!

- Ó, ez még nem minden. Meg foglak házasítani.

A kis báró felugrott.

- Ez még tréfának is rossz.

- Nana, csak várj! Egy nagyon szép fiatal leányt fogsz elvenni. Százezer hozománnyal.

Most már a kis báró vizsgálta mereven az őrnagyot.

- Sajnos, csak akkor tudom megérteni a dolgokat, ha kielégítőn megmagyarázzák.

Az őrnagy mosolygott.

- A te neved ugy-e Vaufran báró?

- Igen.

- Vagyis ezt a nevet adományoztad magadnak. Sose fintorgasd az arcodat. Egy ilyen könnyen szerzett nevet nem nagy áldozat jobbal felcserélni.

- Attól függ, hogy e csere minő előnyöket nyújt.

- Mindenekelőtt egy szép fiatal leányt.

- Szőke?... fekete?

- Hagyjuk a részleteket. Mondom, hogy nagyon szép. Térjünk át a második előnyre: a vagyontra.

- Erről már érdemesebb beszélni.

- Az se csekélység, hogy herceg leszel.

- Hiteles herceg.

- Természetesen.

- Raymond de...

- Nos, mért nem fejezed be?

- Egyelőre felesleges. Raymond herceg leszel. Elégedj meg ennyivel.

- Hát jó! Aztán?

- Gyermekkori emlékeid egy vén bretagne-i kastélyba vezetnek vissza, ahol egy szép fiatal asszonnyal éltél. Az anyáddal.

- Meghalt a mamám?

- Nem. Erre majd később visszatérünk. Tízéves korodban elszakítottak tőle s egy intézetben helyeztek el.

- Értem.

- Ameddig férfisorba léptél, egy titokzatos kéz minden évben ötvenezer frankot juttatott a kezeidhez.

- S aztán?

- Aztán, semmi! Egyelőre elég ennyit tudnod.

- Kedves elnököm, mégis csak szeretném, ha kissé világosabban beszélneél.

- Ismétlem, egyelőre elégedj meg ennyivel. De ha jobban tetszik, akár abba is hagyhatjuk az egészet.

- Nem, nem! - ellenkezett most már ijedten a kis báró. - Csak folytasd. Pontosan követni fogom az utasításaidat.

- Ennél okosabbat alig tehetnél!... Nos kedves Raymond, még ma este be foglak mutatni az anyádnak.

- És az anyám... meg fog ismerni.

Az őrnagy mosolygott.

- Már elfelejtetted, hogy tizéves korodban elszakítottak tőle? A gyermek hangja különbözik a férfi hangjától.
- Igaz. De a férfiarcban az anya szeme megtalálja a gyermek vonásait.
- Az anyád vak, - felelte hidegen az őrnagy.

V.

Délelőtti tiz órakor a Neully-ut egyik kis kertés háza előtt kocsi állt meg. A kocsis ostora nyelével lenyult a bakról és megnyomta a kertajtó csengőjének gombját. A csengő felberregésére a ház egyik ablaka felnyílt. Egy ijedtarcu, breton főkötős idősebb cseléd nézett ki az ablakon. Ebben a házban szokatlan jelenség volt a vendég. Érthető csodálkozással bámulta a kocsiból kilépő Samuel őrnagyot. Miközben az őrnagy a kocsit elküldte, az öreg cseléd már kitipegett és felnyitotta a rácsos kertajtót.

- Kit tetszik keresni?
- Itt lakik Blanchet őnagysága?
- Igenis kérem.
- Beszélhetnék vele?

A cseléd habozott.

- A nagyságos asszony nem fogad látogatókat...
- Engem fogadni fog.
- Szabadna tudnom uraságod nevét? Majd bejelentem.
- Felesleges. Mondja csak urnőjének, hogy egy ur van itt, aki jelen volt a bordeauxi városháza álarcosbálján.

A cseléd pillanatig azt hitte, hogy bolonddal áll szemközt. De az őrnagy erélyes magatartásával nem mert ellenkezni és bevezette a kis hallba.

- Méltóztassék itt várakozni.

Néhány perc múlva visszajött.

- A nagyságos asszony gyengélkedik. De azért tessék befáradni.

Az egész ház berendezése szinte szegényesen egyszerű volt. Első pillantásra elárulta, hogy lakói nem bővelkednek földi javakban. A kis szalon egyetlen szembetűnő ékessége egy életnagyságu férfiportré volt az ajtóval szemközti főfalon. Ez a festmény, egy huszártiszti egyenruhás daliás, szép fiatal férfikép, mesterkéz munkája volt. A portré szemlélésébe elmerült őrnagy nem hallotta az ajtó nyílását. Csak a háta mögött felhangzó könnyü lépések neszére fordult vissza. Egy nő állt mögötte, üdvözlőn kinyújtott kézzel. Bajos lett volna a korát meghatározni. Sima fehér homloka, dus, sötét haja, szépen ivelt, szomorú mosolygású piros szája harminc évesnek se vallották. Csak szeme szögletének hajszálfinom ráncai, fáradt járása és magatartása árulták el, hogy valójában közelebb jár az ötvenhez, mint a harminchoz. Nagy szemei furcsán mereven néztek, anélkül, hogy láttak volna... Mert Jeanne Blanchet vak volt. A vakok csodálatosan finom ösztönével egyenest az őrnagy felé tartott. Majd kezeivel végigtapogatta egyik karosszék támláját és leült.

- Foglaljon helyet uram!... Ó, milyen szokatlan dolog!... vendég az én házámban! Tíz év óta senkit sem fogadtam. Senkise keresett fel... senki.

- Az igaz barátok egyre jobban ritkulnak asszonyom, - felelte meleg, résztvevő hangon az őrnagy.

- Nincsenek barátaim! - sóhajtotta szomorúan a vak asszony.

- Éppen önnek... akit pedig annyira szerettek...

A nő sápadt arca még jobban elfehéredett.

- Ó, mit tudhat ön...

- Sokat tudok asszonyom, nagyon sokat. Ne gondolja, hogy tolakodó kíváncsiság vezetett önhöz. Ismétlem, ott voltam a bordeauxi bálon.

A vak asszony láthatón megreszketett.

- De hát ki ön?... - lehelte.

- Valaki, aki talán a boldogságot hozza önnek asszonyom.

- Én már nem várok boldogságot e földön.

A világtalan szemekből két könnycsepp gördült végig a sápadt arcon.

- Pedig mégis csak meg kell tudnia idejövetelem célját.

- Hallgatom.

- Hosszu történet... Nem tudom, lesz-e türelme...

- Az én türelmem végtelen, - mosolygott fájdalmasan a vak.

- Megígéri hát, hogy bármily kinos emlékeket fogok felidézni, végighallgat. Félbeszakítás nélkül.

- Igérem.

Samuel őrnagy leült a szemközti karosszékre és nekikezdett a történetének: Régen történt. Közel harminc éve. A bordeauxi városháza dísztermében jótékonycélu jelmezbált rendeztek, amelyen a város és a környék színe-java megjelent. Diszesebbnél-diszesebb jelmezek tarkították a fényesen kivilágított báltermet. Mintha valamennyi elmúlt korszak pompája megelevenedett volna. Miután az akkori politikai áramlatok még erősen izgatták a kedélyeket, a városi tanácsosokból alakult bálrendezőiség határozatából, fényes udvaroncok, daliás testőrök a jelmezeiket kiegészítő fegyvereket a ruhatárban hagyták. A bálterembe csak fegyver nélkül léphettek be. Pontosan éjfélkor egy elegáns, könnyü járású fiatal lovag, széles peremű, puha nemezkalapján lengő fehér strucctollakkal, rövid, kerek fekete bársony körgallérral, felsietett a lépcsőn a bálterem ajtajához. Oldalán lógott a kardja. IV. Henrik jelmezében volt. Abból az időből, amikor a huszéves király a szépséges Margot királyné szerelmes férje volt. Arcát fekete bársony félálarc fedte. Mikor a bálterem küszöbét át akarta lépni, egy testőrjelmezes fiatal férfi megszólította.

- Bocsánat... Ide senkisé is léphet be fegyveresen.

- A királyt nem foszthatják meg a fegyverétől! - hangzott a gőgös válasz. És balkezeivel keményen a kardjára csapott. Jobbkezeivel pedig lerántotta az álarcot. A fiatal testőr felkiáltott és bámulva hátrált.

A testőr harmincév körüli férfi volt, a IV. Henriknek öltözött fiatalember nem látszott többnek huszonöttnél. A testőr szőke, magas, a másik inkább alacsony, fekete. Mindakettő fölényesen büszke magatartásu. Tekintetük pillanatig, mint két éles kardpenge, kereszteződött.

- Nem várt ma este, gróf, ugy-e? - kérdezte gunyosan az ujonnan érkezett.

- Valóban nem, marquis, - felelte nagyon sápadtan a testőr. - Azt hittem, Braziliában van.

- Londonba utaztamban kerültem erre. Még pedig egyenest azért, hogy önnel találkozzam. Reményilem, megértett?

- Tökéletesen.

- Így hát várhatom?... Most, azonnal!... határozza meg a helyet.

- De...

- Miért habozik?

A testőr meghalkította a hangját.

- Jól tudja marquis, hogy nem akarok kitérni az utjából. De... talán várhatnánk holnapig.

- Sajnálom gróf, - felelte hidegen a modern IV. Henrik, - az én utam sietős.

- De... Ő is itt van... - s a testőr a bálterem felé biccentett.

- Hát aztán?

- Értse meg marquis!... holnap, a nap bármely órájában, rendelkezésére állok.

- Megmondtam, hogy sietős az utam, - hangzott a másik metszőn hideg válasza.

A testőr szemében kigyult a harag.

- Hát jó! Akkor siessünk...

- A kocsim lenn vár. A segédeink is elférnek.

- Mi szükség segédekre?

- Pardon gróf! Bár feltett szándékom önt megölni, nem akarom, hogy gyilkossággal gyanúsíthassanak. Dacára annak, hogy ugyszólván jogom volna önt egyszerűen leszurni, - miközben ez utóbbi élesen gunyos szavakat kiejtette, kivette a zsebkönyvét, kitépett egy lapot s néhány szót firkantva rá, átnyújtotta a testőrnek: - Raoul de Nangeal barátom bizonyára benn van a bálteremben. Adja ezt át neki gróf s ő nyomban követni fogja. Siessük kérem...

Mig a testőr visszasietett a bálterembe, a modern IV. Henrik, akit a bál nem érdekelt, lement a lépcsőn. Odabenn a bál hangulata tetőfokára hágott. A testőr megállt egyik négyes kolón előtt, amelynek legragyogóbb jelensége egy feltűnően szép fiatal leány volt. Egy XV. Lajos korabeli abbénak öltözött fiatalember volt a párja, szemköztije pedig egy udvari apród. Ez az apród volt a keresett Raoul de Nangeal.

A testőr szerelmes, kétségbeesett tekintetet vetett a gyönyörű leányra.

- Istenem!... ha csakugyan megöl? - gondolta keserűn.

A fiatal leány egy fordulónál táncosa vállán keresztül hátratekintett és meglátta a testőrt. Rózsaszínű arcocskája pillanatra árulón biborvörösre gyult. A négyes éppen véget ért. A testőr titkon intett Nangeal-nak s az abbénak öltözött fiatalembernek. Ez utóbbi helyére vezette a fiatal leányt és visszasietett a testőrhöz.

- Mi baj?... mi történt?

- Szükségem van rád. Most, e pillanatban.

- Megőrültél?

- Nem. Csak szerencsétlen vagyok, - a testőr közel hajolt az abbéhoz: - Visszajött!

Az abbé hátrahökken:

- Gontran marquis?...

- Igen.

- Rettenetes!

- Meg fogom ölni, - mormogta a testőr.

- Mondom, hogy megőrültél!... ha megölöd, Jeanne sohasem lehet a feleséged.

- Akkor hát ő fog megölni engem. Gyerünk!

- De... hol van?

- Lent vár a kocsijában. Hivd Nangealt. Add át neki ezt a cédulát, ő küldi. Tudod, hogy Nangeal a legjobb barátja.

Mikor elhaladtak egy csoport előtt, amelynek központjában az előbbi fiatal leány ült, hódolótól körülrajongottan, a testőr sápadt arca egy árnyalattal még jobban elsápadt. A szomszédos teremben ráakadtak Raoul de Nangealra, aki csak egy pillantást vetett az átnyujtott papírra és szó nélkül csatlakozott hozzájuk.

- Tudtam, hogy a marquis vissza fog jönni, - sugta kimenet az abbé a testőr fülébe, - siettetned kellett volna a házasságodat. Megelőznöd a visszajöttét. Most már késő. Meg kell verekedned.

Raoul de Nangeal melegen megölelte a nagy uti batárban várakozó marquist, aki ezalatt ismét felkapcsolta fekete bársony félálarcát. A marquis viszonzta a baráti üdvözlést, majd az abbéhoz fordult:

- Ha nem tévedek, Biquet ur?... de hiszen akkor minden rendben van!... csupa ismerős, akik minden részletében ismerik a helyzetet. Parancsoljanak uraim!

Mind a négyen beültek a batárba.

- Hova megyünk? - kérdezte az abbé.

- Egy mérföldnyire innen, a Gironde partján van egy nagyszerűen alkalmas kis erdőrészlet. A kocsi ládjában fekszenek a kardok és pisztolyok. Vadonatujak. Párizsban vásároltam. Egyiket sem érintettem, de valamennyi elsőrendű. Elhallgatott. Az ut további részén egyikük sem szólt. Mikor a kocsi végre megállt, elsőnek a marquis ugrott ki. Intett a kocsis mellett ülő inasnak. Az inas leugrott helyéről és kiemelte a kocsi ládjából a hosszú, fekete fatokot, amelyben a kardok és pisztolyok feküdtek. Vállára emelte és nyomon követte gazdáját.

A testőr utánuk sietett. Utolsónak mentek a sorban, egymás oldalán Biquet és Raoul de Nangeal, a párbajsegédek.

- Azt hiszi, minden békítési kísérlet hiábavaló volna? - kérdezte halkán Biquet.

- Teljesen. Akárha a déli és északi sarkot akarná egymáshoz közelíteni.

- A család nem is sejti ezt a gyűlöletet.

- Legjobb bizonyíték, hogy Victor gróf megkapta Jeanne kezét. Imádják egymást!

- Ez a párbaj, bárhogy végződjék, örökre elválasztja a szerelmeseket.

- Természetesen. Ha Victor megöli Gontran, nem veheti feleségül Jeanne-t.
- Ha pedig Gontran öli meg Victort, Jeanne meg fog halni bánatában.
- Tudja-e, hogy nagyon furdal a lelkiismeretem!... értesítenünk kellett volna Jeanne-t.
- Mi célból?
- Hogy idesiessen és megakadályozza ezt az örületes párbajt.

Biquet a fejét rázta.

- Hiába!... holnap csak megverekednének.

Ezalatt az előlhaladók is váltottak néhány szót.

- Figyelmeztetem gróf, - szólt a marquis, - hogy minden eshetőségre gondolva, megtettem a kellő lépéseket. Szándékom önt megölni. De miután az ellenkezője is megtörténhetik, fogantositottam az intézkedéseimet. Levelet irtam az apámnak és mindent lelepleztem.

Victor gróf egész testében megreszketett.

- Ó, ön könyörtelen!... hát nem ismeri a megbocsátás fogalmát?
- Nem.
- A hugára sohasem gondolt?
- Csakis rá gondolok. Érte utaztam egyfolytában kétezer mérföldet.
- A huga szeret...
- Tudom.
- S ha én most önt megölöm...
- Akkor gyűlölni fogja!
- Nem!... nem fog gyűlölni! - kiáltotta szenvedélyesen Victor gróf, - mert tudni fogja, hogy utolsó percig józanságra akartam téríteni, le akartam beszélni örületes szándékáról... hogy én, a gögös, a hajlíthatatlan... megalázkodtam... kértem... a bocsánatát könyörögtem!

A marquis vállat vont és egy lépéssel hátrált.

- Ne folytassa!... másként azt fogom hinni, hogy gyáva!

Ez a végzetes szó úgy hatott, mint egy arculcsapás. A gróf arca megvonaglott a gyűlölettől.

- Elő hát a kardokkal!

A hold fényében keresztezték pengéiket. Egyformán dühösen csaptak össze. Mindketten kitűnő vivók voltak. Egyforma erők küzdöttek. A párbajsegédek helyükről három percen keresztül csak az éles kardpengék nyisszanását hallották. Majd egy dühödt kiáltást. A hold fényénél látták, hogy Gontran marquis kardja a levegőbe repül.

A gróf egy ügyes vágással kiütötte ellenfele kezéből a kardot, s a maga kardhegyével a marquis mellét érintette.

- Marquis ur... az élete a kezemben van! - szólt megindultan, - még egyszer kérem, megbocsát?
- Öljön meg, rajta!... - tajtékozta a marquis, - gyűlölöm és megvetem önt!

A gróf sóhajtva eresztette le kardját.

- Vegyük elő a tartalékkardokat!... nem ölök meg egy fegyvertelen embert.

A marquis előhozatta a két tartalékkardot s a következő percben a két ellenfél ismét „en garde!” állt.

De e pillanatban éles, metsző sikoltás hasított az éjszaka csendjébe. A fák sűrűjéből egy fehér női alak bontakozott ki és a hadakozók közé vetette magát... A nő, aki a párbajozók közé vetette magát, a gyönyörű fiatal leány volt, akit Victor gróf a bálteremben oly szerelmes tekintettel nézett. - Bátyám! - kiáltotta a marquisnak. És kis kezét már könnyörgőn nyújtotta a grófnak: - Victor... hát elfelejti, hogy nemsokára a férjem lesz!... - s miközben a két leeresztett kard hegye a földbe szuródott, megdöbbenően tekintett egyikről a másikra: - Bátyám! - ismételte fájdalmasan, - hát csak azért jöttél vissza három esztendő után, hogy megöld azt, akit szeretek?... És maga Victor... ó, mondja, hogy nem ismerte fel... mondja, hogy nem tudta, kivel áll szemközt... mondja hát...

A marquis hallgatott A gróf is némán leszegette a fejét S most a marquis hirtelen kezét nyújtotta a grófnak. A két ellenfél kezét szorított s a marquis mosolyogva szólt:

- Hadd magyarázzak meg mindent!... Azért jöttem haza édes kis Jeanne-om, hogy az esküvődön jelen lehessenek. De miután jövőd férjeddél volt egy kis elintézendő ügyünk, a lovasági szabályai szerint lebonyolítottuk. Csak éppen, hogy nyugodtan alhassunk. Az egész inkább játék volt. Már be is fejeztük.

A sápadt, reszkető fiatal leány boldogan vetette magát fivére karjaiba. - Akkor hát gyorsan... menjünk! - Fivére karjába akaszkodva, gyöngéd tekintetet vetett vissza a szerelmesére. A két párbajsegéd összenézett.

- Most pedig asszonyom, - szakította félbe ismét történetét Samuel őrnagy - le kell lepleznem ön előtt Gontran marquis, Victor gróf iránt érzett gyűlöletének való okát. Amit ön mindedig nem tudott. Ma talán már én vagyok az egyetlen élő lény e földön, aki erről a végletes, szörnyű titokról tud. Hallgassa hát tovább: körülbelül két évvel, mielőtt a fentemlített báli éjszakán Poitou erdejének egyik ösvényén négy vadász baktatott. A négy fiatal vadász Gontran marquis, Victor gróf, Nangeal és Biquet urak voltak. Beszélgetés közben elérkeztek a majorhoz, amelyben megszálltak. A tágas konyhában a nagy nyitott tűzhelyben vigan pattogtak a hatalmas fahasábok, a nyárson sisteregve, sercegve sült az őzgerinc. A konyhával szomszédos szobában a majorosné már felterítette a vacsoraasztalt.

- Asztalhoz uraim!... meghalok az éhségtől! - kiáltotta Biquet.

Alig hogy asztalhoz ültek, Nangeal kezdte a csipkedést.

- Gontrannak kedvese van!... szereted-e legalább?

- Halálosan, - felelte nagyon komolyan a marquis.

- S ugyan melyik világból való? - kérdezte Victor gróf.

- Mit érdekel? - morogta kedvetlenül Gontran marquis.

- No csak azért, mert ezen a télen túl sokat legyeskedtél egy bizonyos kis bárónő körül.

- Tévedsz. Az én szerelmem nem jár társaságba. Egyszerű bayonnes-i lány - felelte hüvösen a marquis.

- Ne mondd!... és mégis szereted?

- Ahogy mondtam!... halálosan. Ha az apám nem élne, feleségül venném.

Ez már veszélyesen hangzott. Victor gróf hanyagul megjegyezte:

- Én megértem Gontrant. A bayonnes-i lányok csodaszépek. Csak öt nap előtt akadt egy az utamba. No hiszen csak egy éjszakára... De mondhatom, elbűvölő volt! A történet elég mulat-

ságos. A kicsikének úgy látszott volt egy kedvese. Valami titokzatos lovag, aki nagyon regényesen s a kellő óvatossággal fenntartásával közeledett hozzá.

Egyiküknek se tűnt fel, hogy Gontran hirtelen élesen felfigyel. Victor gróf zavartalanul folytatta:

- A kicsike a szüleinél lakott, Bordeaux egyik szűk sikátorában, a Vieille Tour utcában. Éjjel, a szemközti ház ablakából egy deszkát taszítottak át s a két ablakdeszkán megerősített hidon a szerelmes lovag kényelmesen átsétált. Az inasom kifürkészte a légyotkozásnak ezt az egészen eredeti módját. Ő ujságot el...

Gontran marquis hirtelen metsző hangon közbevetett:

- A történet nemcsak mulatságos. Több annál. Érdekes! A folytatása?

- Nagyon egyszerű. A titokzatos szerelmes úgy látszott, elutazott. Az inasom ezt megtudta s a szerelmesét váró leányhoz engem csempészett be a szemközti házba a deszka-hidon... én sétáltam át. Egy éjszakán keresztül én voltam a deszkalovag!

Gontran felugrott.

- Hazudsz!... gyalázatosan hazudsz! - kiáltotta esze nélkül.

Victor gróf ráeszmélt az igazságra. Halálsápadtan állt fel. De a szavának helyt állt.

- Igazat mondtam.

- Az a titokzatos szerelmes lovag, - tájékozta Gontran - az a deszkalovag, a megcsalt, kijátszott... én vagyok! - és öklével Victor arcába vágott.

Egy óra múlva az erdő tisztásán megverekedtek. Csak úgy, minden előkészület nélkül, a vadászfegyvereikkel. Mind a ketten, kölcsönösen úgy érezték, hogy a rajtuk esett gyalázatot csak vér moshatja tisztára. Kétszeri eredménytelen golyóváltás után, a harmadszori golyóváltásnál Victor gróf kezéből kiesett a fegyver és véresen terült el a fűvön. Eszméletlenül vitték be a majorba. Nangeal, aki kissé konyitott az orvosi tudományhoz, miután a sebet megvizsgálta, kijelentette, hogy Victor gróf nem éri meg a hajnalt.

- Menekülj!... siess vissza Bordeaux-ba, - tanácsolta a marquisnak - ez a legokosabb, amit tehetsz.

Gontran megfogadta a tanácsot. Lovára kapott és Bordeauxba vágatott. Az első negyedórában megtudta, hogy a szép bayonnes-i lány, akit imádott, mikor rájött végzetes tévedésére, szegényében öngyilkos lett. Gontran keserű bánatában az Ujvilág gyilkos déli éghajlatában kereste a halált. A családjának azt írta, hogy mindenét elkártyázta és Amerikába megy új vagyont szerezni.

...Eltelt két év, - folytatta az őrnagy - Raoul de Nangeal cserbenhagyta az orvosi tudománya. Victor de Brégnay gróf nem halt meg. Három hónapig nyomta az ágyat s mikor felépült, egy esztendeig Olaszországban utazgatott. Aztán visszatért Bordeauxba, ahol senkisé tudott tragikus kalandjáról. Egy bálon meglátott egy gyönyörű fiatal leányt, akibe első látásra halálosan beleszeretett. S ekkor megtudta, hogy álmának ez életrekelte eszményképe, annak az embernek a testvérhuga, akit ő kétségbeesésbe és világgá kergetett.

Az őrnagy pillanatra elhallgatott.

- Érti már az összefüggést asszonyom? De hadd folytassam: Victor de Brégnay gróf megkérte és meg is kapta Gontran de Laisy marquis testvérhugának, Jeanne de Laisynek a kezét. Egy héttel a kitűzött esküvő előtt, az eltűnt fivér, Gontran marquis, azon az emlékezetes báli éjszakán, hirtelen előbukkant. A kibékülési jelenet az erdő tisztásán természetesen csak Jeanne

jelenlétében rendezett komédia volt. Alig hogy a bálterembe visszatértek, a marquis félrevonta Victor grófot:

- Reményilem megértettük egymást?

- Tökéletesen.

- Tehát holnap. És pedig... Van egy kitűnő ötletem. Nem akarok előre magyarázatokkal szolgálni az enyéimnek. Erre ráérek, ha majd megöltem önt. Viszont, ha ön fog megölni engem, a hugom és ön között keletkező áthághatatlan örvényről maga fog magyarázatot nyújtani. Ameddig meg nem verekedtünk, okosabbnak vélem önt meghagyni vőlegény szerepében. Atyám Moreliéreben van, a kastélyunkban. Hugom csak az anyámmal jött be Bordeauxba.

- Tudom, felelte a gróf.

- Reggel, önnel együtt fogom visszakisérni őket Moreliérebe. Nangealt és Biquet-t is meghívom.

- Holnapra amugy is várnak Moreliére-be, - felelte hűvösen a gróf. - A házassági szerződés aláírására.

- Így hát ön bizonyára jól ismeri a kastély környékét. Vacsora után a télikerten át, minden feltűnés nélkül kimegyünk a parkba. A parkon tuli erdőbe. A Farkasveremnek nevezett völgybe. Ott zavartalanul megverekekedhetünk. Viszontlátásra gróf!

Victor gróf még tíz perc múlva is meredten, némán állt egy helyben. Egy ismerős hangra riadt fel. Biquet állt előtte.

- Gontran meghívott holnap vacsorára Moreliére-be. Tudsz róla?

- Igen, - mormogta csüggedten Victor gróf.

- Értem.

- Rettenetes... rettenetes! Jeannet mindenképen örökre elveszítettem. Ha megölöm a fivérét, többé soha...

- Csitt!... hallgass!... majd beszélünk a dologról.

Biquet csak akkor folytatta a megkezdett tárgyat, mikor a báltermet együtt elhagyták.

- Ha a menyasszonyod mindenekfelett szeret, megmenekültetek.

- Nem értelek.

- Ide hallgass. Gontrannal, úgy mondtad, megegyeztetek, hogy csak akkor fogtok megverekekedni, ha a kastélyban már mindenki alszik. Nos, ezt megelőzőleg találkozni kell a menyasszonyoddal, bevallanod a tiszta igazságot, legalább annyit, hogy Gontran engesztelhetetlen gyűlöletét csak vér moshatja le. Jeannenak meg kell értenie, hogy egyedül a szökés árán mentheti meg boldogságtokat.

- Megszöktessen?

- Természetesen. Ha Jeannet kompromittáltad, Gontrannak el kell hallgattatnia gyűlöletét, hogy a huga becsületét megmentse... Bízid rám a dolgot. Én majd mindent elrendezek. Holnap éjjel tizenegy órakor a kastély parkja mögött várni fog a postakocsi.

- A bál utáni napon, - folytatta az őrnagy - a Moreliére kastélyban nagy társaság gyűlt egybe. Ezen a napon irták alá Victor de Brégnny gróf, Brégnny herceg másodszüllött fiának és Jeanne de Laisy, de Laisy marquis leányának a házassági szerződését. Este a vendégek nagyrésze távozott, csak a bizalmas barátok maradtak éjszakára a kastélyban.

- Ma éjjel egy kis cserkészést tervezünk, - jelentette Gontran marquis - ha már így összerültünk négyen szenvedélyes vadászok, kihasználjuk a kedvező alkalmat. Lemegyünk a Farkasverembe. Reggel előtt aligha vetődünk haza. Jóéjt hugocskám!... viszontlátásra kedves jövendőbeli sógor!

A három fiatalember kiment s a jegyesek magukra maradtak. Alig hogy az ajtó becsukódott a távozottak után, Victor gróf előrehajolt és mohón kézenragadta menyasszonyát:

- Jeanne... igazán szeret?

- Ó... hogy kérdezheti?

- Ha veszélybe jutnék, követne?

- A világ végére is!

- Akkor hát jöjjön Jeanne... gyorsan! Mert minden pillanat a halálhoz közelít. Tudja miért ment a fivére a Farkasverembe?... mert ott akar velem megverekedni. Halálosan, engesztelhetetlenül gyűlöl!... S ha ő nem öl meg, én ölöm meg őt. Ha pedig megölném...

- Nem... nem!

- Akkor hát szökjünk!... másként elvesztünk.

Karjaiban vitte ki a parkba a félájult Jeannet. Beemelte drága terhét a parkon túl várakozó postakocsiba. A gyorsjárású lovak patáit az óvatos Biquet puha flanelbe göngyölgette, nehogy a dobogásukat meghallhassák...

Ezuttal a vak asszony lihegő hangja szakította félbe a beszélőt:

- Honnan tudja ön ezeket a részleteket uram?... ilyen hajszálnyi pontossággal...

- Türelem asszonyom! - felelte Samuel őrnagy. - Majd erre is rátérünk. Előbb hadd fejezzem be gyászos történetemet. - S így folytatta: - Virradatkor már messze jártak a Moreliére kastélytól. Csak másnap este álltak meg egy elég nyomoruságos utszéi fogadóban, ahol az éjszakát töltötték. Innen a Vendée felé igyekeztek, ahol Victor grófnak kipróbált barátai éltek. Mikor aztán másnap alkonyatkor egy erdőn keresztülkocsiztak, a fák közül dörrenés hallatszott s az egyik ló szügyén találtan, élettelenül terült el a földön. Egyidejűleg négy álarcos ember ugrott elő a fák közül. Körülfogták a kocsit. Victor gróf előrántotta a pisztolyát és kiugrott a kocsiból. De mielőtt védekezhetett volna, egy golyó leterítette. Halódó tekintete Jeannet kereste, aki ájultan feküdt a kocsi ülésén. Victor gróf gyilkosa lerántotta álarcát és Jeannehoz ugrott. - A csábitódat megöltem, - mormogta - te pedig örökös fogsággal fogsz vezekelni a becsületed eljátszásáért. A világ számára meghaltál.

- Most pedig asszonyom, - folytatta az őrnagy - ugorjunk át tiz esztendő. Jeanne de Laisy egy bretagnei kastélyban élt elzártan a világtól. Victor grófot többé nem látta viszont. Meghalt-e, él-e, nem tudta. Többé nem hallott hirt felőle. Életének egyetlen öröme, boldogsága a fia volt. Mert Jeanne tiz év előtt anya lett. A fiát Raymondnak keresztelte. Apjának eleven képmása volt. Az anya fájdalmasboldogan hosszan elnézte a gyermeket. Nem sejtette szegény, hogy a legszörnyűbb megpróbáltatás csak ezután vár rá. A kastély parkját egy gyorsfolyású folyó határolta. Egy reggel a tizéves Raymond eltűnt a kastélyból. Hiába keresték, sehol sem lelték nyomát. Mikor a parkot átkutatták s lekerültek a folyó partjára, a gyermek sapkája ott uszott a vizen... A kis Raymond a vízbe fult!

Ez több volt, mint amennyit a vak asszony némán meghallgathatott. A visszaemlékezés szivettépő fájalmában egész testét megrázkódtatta a kínos zokogás. Az őrnagy megragadta a kezét és erősen, bátoritón megszorította.

- Legyen erős asszonyom... fia nem fult a vízbe... A fia él!

A nő szinte eszelősen felsikoltott.

- Él!

- Él!... és én fogom önhöz visszavezetni. Csillapuljon asszonyom!

- Ó, ha igazat mond!... ha fiamat csókolhatnám!... a fiamat!... meghalnék a boldogságtól. - A zokogó asszony egész testében reszketett.

- Hogy hihessem... ó, hogy hihessem!

- Még ma este... érti asszonyom, még ma este csókolni fogja a fiát. De előbb türelemmel végig kell hallgatnia. Egyet s mást meg kell még tudnia, hogy mindent megérthessen.

- Beszéljen... beszéljen a fiamról...

- Előbb térjünk még vissza az apára. Victor de Brégný grófot Gontran golyója ezuttal sem ölte meg. Mikor sebesüléséből felgyógyult, eget-földet átkutatott, de nem lelte imádottja nyomát. Hosszu éveken keresztül kétségbeesetten keresett, kutatott, végül tíz év után minden reményt feladott és megnősült. Házassága gyermektelen volt. A világ szemében Victor de Brégný grófnak minden oka megvolt az elégedettséghez. Apja és bátyja halála után örökölte a hercegi rangot és a hatalmas vagyont. De titokban, a szíve mélyén élete végéig siratta első, nagy szerelmét, Jeanne-t. Mint egy drága halottat. Tíz év után egy napon, váratlan vendég kopogtatott be Victor de Brégný herceghez. A kérlelhetetlen Gontran de Laisy marquis. Megtudta, hogy ellenfelét másodízben se ölte meg és bosszuja visszakergette. Ezuttal nem az életét kívánta. A lelkét akarta megölni. Megmondta, hogy Jeanne anya lett. Hogy a hercegnek egy fia van Jeannétól. Hogy ezt a fiut ő, Gontran de Laisy marquis elválasztotta az anyától és hogy a herceg se fogja soha megtudni egyetlen fia hollétét. A herceg kért, könyörgött, de a marquis hajthatatlan maradt.

- Ezuttal nem a bosszum kergetett önhöz, - szólt hűvösen, - a rajtam esett sérelmet már megtoroltam. Hugomat is eléggé megbüntettem, amiért szégyent hozott a nevünkre. De a gyermek nem vétkes. Nem akarom, hogy az önök büneiért az ártatlan lakoljon. Ha még gazdag volnék, el se jöttem volna. De mindenemet eljátszottam. Mindössze négyezer frank jövedelmem maradt, ami éppen a hugom kenyérének biztosítására elég. Ha ön a fiát tisztességesen akarja neveltetni, vállalom, hogy eljuttatom hozzá a szükséges pénzt. Mondjuk évi ötvenezer frankot. Mikor a herceg látta, hogy minden könyörgése hiábavaló, minden sóvárgó vágya dacára nem fogja megismerhetni a fiát, a saját édes vérét, elfogadta az ajánlatot. - Így aztán asszonyom, - fejezte be az őrnagy, - az ön Raymond fia a legkitünőbb nevelésben részesült s az előkelő, társaságbeli fiatalemberek életét élhette, ameddig... az apja meg nem halt.

- A herceg meghalt!

- Két év előtt. Hirtelen. Nem maradt ideje a végrendekezéshez...

- Nagy Isten!... és a fiam?

- A fia, sajnos, nyomorba jutott. Voltaképen ezért jöttem...

- De hát ki ön, aki ennyi titkot ismer?

- Mindezeket a titkokat a véletlen játszotta a kezemre, asszonyom. Mikor azt mondtam, hogy jelen voltam a bordeauxi álarcosbálon, megtévesztettem. Ezzel akartam elnyerni a bebocsátást. A valóság az, hogy az ön bátyja, Gontran marquis szintén meghalt. Utolsó napjaiban, mikor a halálát érezte, ő bizta rám e titkokat. Mindvégig kalandos vándoréletet élt, ideje javarészét a játékasztalok mellett töltötte. Idegen földön akadtunk egymás útjába. Nagyon összebarátkoztunk. Mielőtt meghalt, szavamat vette, hogy önt, asszonyom és a fiát felkutatom. S hogy mindent el fogok követni, hogy az ön fiát, az apja után maradt vagyonhoz

juttassam. - Samuel őrnagy felállt. - Most hát bucsuzom asszonyom!... viszontlátásra! Ma este, ahogy ígértem, csókolni fogja a fiát.

*

Két órával utóbb Samuel őrnagy becsengetett Vaufran báróhoz.

- Rajta kis báró!... most aztán kezdődik a te szereped. Csak ki kell nyujtanod a kezedet és megmarkolhatod a szerencsédet. Vigyázz, nehogy félre lépj...

VI.

Mialatt Samuel őrnagy felépítette a tervet, hogy a kalandor kis bárót Raymond helyébe és örökébe csempéssze, Raymond csüggedt szívvvel, de emelt fejjel hagyta el a Maison d'Ort, ahol élete legkeserűbb kettős csalódását élte át. Még egyetlen napig élhette a gazdagok kiváltságos életét. Másnap estig Honoré-utcai palotájában lakhatott. E keservesen nehéz éjszakájából már csak egy-két órája maradt hajnalig. Le sem feküdt. Aludni ugyse tudott volna. Kora reggel megnyergeltette lovát s még egyszer utoljára kilovagolt a bois-ba. Lassan ügetett át az elegáns világ e reggeli találkozóhelyén. Ahogy befordult a szökőkút felé vezető hosszú faszorba, a háta mögül gyors ügetés dobogását hallotta. Friss, fiatal hangok gondtalan nevetését. Megállt. Két fiatal lovaglónő ügetett el előtte. Mögöttük a lovász. Mindketten szépek és fiatalok voltak. De Raymond csak az egyiket látta, falta a tekintetével... Egy elragadóan szép fiatal leány ült karcsun, egyenesen a hollófe fekete telivér hátán. Raymond úgy nézte, mint egy álmoképet... A nagy ibolyaszemek tekintete pillanatra viszonzta a pillantást. Utánuk vágatott. Jól sejtette. A nagy szökőkút melletti térségen várakoztak a kocsik a lovaglásban kifáradtakra. Raymond a távolból látta, hogy a két fiatal nő a lovász segítségével leszáll a nyeregből és elfoglalja helyét a kis hajtókocsin, amelynek hátsó bakjáról egy libériás kocsis fogta a lovak gyeplőit. A lovak a lovász gondjaira maradtak. Raymond hosszan nézett a város felé robogó kocsin után, majd lovát visszarántva, tekintetével a lovakkal bibelődő lovaszt kereste.

- Hogy hívnak, fiu? - szólította meg a lovaszt, miközben három frankot csusztatott a markába.

- Jean, nagyságos ur.

- Kit szolgálasz?

- Guérigny marquisné...

- És kik voltak azok a hölgyek?

- A fiatalabb a méltóságos marquisné leánya, Blanche kisasszony. A másik a társalkodónője.

Raymondot, mintha szíven ütötték volna, hirtelen felébredt dőre álmából. Guérigny marquisné leánya... És ő, a koldus... a névtelen. Lehajtott fejjel, komoran ügetett hazafelé. Mikor a Royale-utcán áthaladt, klubjának erkélyéről többen lekiáltottak:

- Raymond!... halló!... gyere fel! érdemes! Ritka látványban lesz részed!

Raymond felnézett az erkélyen cigarettázókra. Maxime még nem adta hírül a tönkrejutását, másként nem tessékelnék fel ilyen nyájasan. Miért is ne nézne be még egyszer utoljára a megszokott termekbe, a fiúk közé? Leugrott a lóról, a gyeplőt odavetette a klub elősiető lovaszának és felment a lépcsőn. A fiatalemberek a dohányzóban verődtek össze egy csoportban, élénken beszélgetve.

- Jó reggelt Raymond!... ejnye, de sápadt vagy! Hol lumpoltál az éjjel?
- Hol az a ritka látvány, amivel felesábitottatok? - kérdezte az egyenes válasz elől kitérve Raymond.
- A játékszobában. Érdeemes barátunk, Barinel báró, a nábob, a tönkrejutásán dolgozik.
- Don Inigóval, a portugál követség titkárával játszik, aki ma éjjel valamennyiünket kifosztott. Háromszázezer frankot nyert. Barinel már üres tárcával, becsületszóra játszik. Mi meg már félreálltunk.

VII.

Raymond belépett a játékterembe, ahol a kártyaasztalnál két férfi ült egymással szemközt.

Don Inigo, az olajbarna arcú portugál előtt egész halom arany és bankjegy feküdt. Nyugodt volt és hűvös, mint a Sors.

- No lám, mintha a szerencse megfordult volna!

Csakugyan, a köpcös, pirosarcu, mindig mosolygó, dusgazdag kis Barinel báró négy poént jegyzett, Don Inigo csak kettőt.

- Éppen ideje volna, - mosolygott a báró, a klub leghidegvérűbb játékosa. - Tízezer frankot veszték. Ha ezt a játszmát is elveszitem, becsületszavamra abba hagyom.

- Nem valószínű!... Négy poénod van.

A kártyákat felütötték. Don Inigo nyert.

Ezuttal még a báró arcáról is elhalt a mosoly.

- Ez már sok! - kiáltotta kedvetlenül és felállt. - Sajnálom, nem folytathatom... Becsületszavamot adtam, hogy abba hagyom.

- Ezt a szemtelen szerencsét csakugyan restellem uraim, - mentegetőzött a portugál. - Nem szívesen huzom be e széditő nyereséget. Szeretnék revánssal szolgálni...

- Ugyan kérem!... reggeli tíz óra és éjfél óta adja a reváns bankot. Ma már ugye birunk önnel. Legfeljebb, ha szüz kezet, friss váltást kaphatna... Valamennyiünket sorra próbált.

- Tévedés!... - kiáltotta egyik. - Itt van Raymond! Csak most jött...

- Igaz!... előre Raymond!

- De... - dadogta Raymond.

- Semmi ellenkezés!... Ül le már!

Erőszakkal lenyomták a portugállal szemközti székre. A szerencsétlen fiu tekintete pillanatig szédülten meredt a portugál előtt felhalmozott aranyakra. Mintha ez aranyak csillogásából ibolyaszemek sugárzását látná... Valami kába mámorban kapott a zsebéhez. Negyven arany pihent a zsebében. Egész vagyona. Kimarkolta s az asztalra vetette.

- Elfogadja ezt a szerény tétet? - fordult Raymond a portugálhoz.

- Természetesen.

A portugál hidegvérűen keverte a kártyákat. A körülállók mohón figyeltek. Az első játszmát Raymond nyerte.

- Megtört a jég! - ujjongtak. - Tovább Raymond!

És Raymond, mintha hirtelen megszállta volna a játék ördöge, engedett a biztatásnak. Most már a megduplázott tétre játszott. Ujra nyert. Harmadszor is. Az izgalomtól tulfütött levegőben a körülállók lélekzetüket is visszafojtották a nagy várakozásban. Raymond sápadtan, de most már haláltmegvető bátorsággal, hűvös biztonsággal játszott tovább. A kilencedik játszma után Don Inigo egész nyeresége Raymond előtt tornyosult. Tízezer aranyat nyert, vagyis kétszázezer frankot. A portugál sápadtan állt fel.

- Talán elég...

- Lám-lám, - csufolódott Raymond, aki a játék lázában mintha minden józan eszét elveszítette volna - fél, hogy veszíteni fog?

Don Inigo haragosan ült vissza.

- Hát jó!... hadd nyerjem vissza az aranyaimat!

Az egész tétre játszottak. Tízezer aranyra!... és Raymond a tizedik játszmát is megnyerte! Don Inigo arca haragosan megvonaglott, homlokán verejtékcseppek gyöngyöztek. A játéktér visszhangzott a dörgő éljenzéstől. Raymond is felpattant és két kezét a játékasztalnak támasztva, mintegy álomban bámulta az előtte felhalmozott vagyont. Kilenc órakor negyven arannyal a zsebében lépett be a klubba és tizenegy órakor négyszáz ezer frank birtokosa volt! De nem tudott örülni!... furdalta a lelkiismerete.

- Készséggel szolgálok revánssal! - fordult a portugálhoz.

- Köszönöm. Ezuttal nem!... s miután sajnos, még ma elutazom az új állomáshelyemre, hiszen tudják uraim, hogy áthelyeztek, ez a reváns körülbelül végleg el fog maradni. Isten önökkel uraim! A játék, játék!

VIII.

A bűbájosan szőke, ibolyaszemű, rózsás, mosolygóarcu, husz éves Blanche de Guérigny, özvegy anyjának egyetlen, agyonkényeztetett gyermeke volt. Apját korán elveszítette. Az anyja imádta és minden szeszélyét teljesítette. Blanche lovagolt, vívott, vadászott. Legjobb, legbizalmasabb barátnője a társalkodónője volt, Gisèle de Bertaut, egy őrnagy nagyon bájos, okos és disztíngvált özvegye. Blanche úgy szerette Gisèle-t, mint a nagy testvérét.

- Gisèle drágám, - szólt most, mikor a kocsiban hazafelé robogtak, - látta azt a csinos fiatal embert a fasorban, aki előtt ellovagoltunk. Milyen szomorú volt a szeme...

- Kislányom, - nevetett Gisèle, aki Blanche-t anyáskodón egy kicsit a maga lányának is tekintette, - már megint elragadta a regényes fantáziája.

- Nem, nem drágám!... maga nem nézett rá, hát nem láthatta. Sápadt volt és szomorú. Bizonyos, hogy bánata van.

- Kis fantaszta!

- Nem vagyok fantaszta!... sem regényes!... maga legjobban tudhatja, Gisèle. Inkább nagyon is tisztán látom a dolgokat. Három éve járok társaságba. Körülrajonganak. Azt sem tudom, hányan kértek már meg...

- Nem csodálom. Aki ilyen szép...

- Ó, nem a szépségem! - vetette ellen keserűn Blanche, - hanem a hozományom. Mióta a nagybátyám meghalt, rettenetesen gazdag vagyok. Sose tudhatom, a pénzemért, vagy magamért közelednek-e?

- Talán mindakettőért! - nevetett Gisèle

- Hát éppen ezért nem fogok férjhezmenni.

- Kis bolond!

- Inkább életem végéig vénlány maradok, semhogy olyan emberhez menjek, aki a pénzemért vesz el. Különbösen is, minek mennék férjhez? Nagyon boldog vagyok a mamával és magával.

- Elfelejtí Blanche, hogy nem marad mindég husz éves. S az édesanyja sem fog örökké élni.

A kocsí begördült a Guérigny palota boltíves kapuján, az elébük siető lakáj lesegítette a hölgyeket. Blanche felszaladt a lépcsőn, egyenest be a nagy szalónba. Ahol ilyenkor az anyja várni szokta.

Guérigny marquisé, még csak negyvenöt éves volt, de sápadt, fáradt arca, mindig vontatott járása, állandóan lázas tekintete, elárulták a szenvedést. Ő maga is tisztában volt az állapottával.

- Hogy aludtál, drága anyuskám? - és Blanche két karját anyja nyaka köré fonva, összecskolta a sápadt arcot.

- Köszönöm gyermekem. Tűrhetően. Nagyon vártalak.

- Miért, anyuskám?

- Beszélnem kell veled. Komolyan.

- Ó!... megijesztesz!

- Már nem vagy gyermek, kislányom! Az elkerülhetetlennel az életben komolyan kell szembenéznünk. Az imént nálam volt Postel doktor... No, ne rémüldözz!... nincs semmi baj. Nem vagyok halálraítelt, de... beteg vagyok, kislányom. Elég beteg. Lehet, hogy legyőzöm a betegségemet, de az sem lehetetlen, hogy... Ne szakíts félbe! Mondtam, hogy ez egyszer komolyan akarok veled beszélni! Ha egyszer a jó Isten magához szólít, hogy hagyhassalak itt magad-ra?... Nem tudnék nyugodtan távozni, ha nem látnám melletted a védelmeződet, a támaszodat, aki éppen úgy szeressen, mint ahogy én szeretlek.

Blanche ibolyaszemei könnyekben usztak.

- Ha te meghalsz, én is meghalok.

- Kis bolond!... hallgass ide! Férjhezadlak. Egy szerető, hü, jó férjet keresek számodra, aki imádni fog és boldoggá fog tenni.

- Aki a hozományomért fog elvenni!

- Nem minden férfi számító!... Én például ismerek egy kedves, nagyon csinos, elegáns fiatal-embert a mi világunkból, aki époly gazdag, mint te és aki bizonyos, hogy imádna.

- És hol ez a csodaember? - kérdezte keserűen Blanche.

- Vidéken. Rokonod, bár sose láttad. Én azonban ismerem. Nagyon kedves fiú. Világosabban fogok beszélni, Blanche, - folytatta a marquisé. - Ezidén nem megyünk Vichybe. Jövő héten Saunières báróné birtokára utazunk. Ott fogunk tölteni egy hónapot. Saunières báróné másodunokatestvérem s annak a fiatalembernek, akiről az imént beszéltem, az anyja.

- De anyuskám...

A marquisené két kezébe fogta Blanche szőke fejét.

- Én csak a boldogságodat kívánom, kislányom!

Blanchenak most emlékezetébe villant egy nagyon rokonszenves, sápadt, bánatos férfiarc, két sötét szem szomorú nézése... Maga sem tudta miért, de a szíve nehéz volt.

IX.

Ugyane napon, pontosan déli tizenkét órakor, a Laffitte-utcai Maison Dorée étterem előtt egy elegáns fiatalember szállt ki a kocsijából.

- Az őrnagy ur a hármasszobában várja a báró urat, - jelentette a groom, aki lesegítette a kabátját.

Samuel őrnagy már végzett az osztrigájával a rostbaeftnél tartott, mikor a kis báró belépett.

- Csakhogy megjöttél! - üdvözölte a belépőt. - Már attól tartottam, elalszol a megbeszélte időt.

- Bajosan tudtam volna aludni azok után a furcsa, izgató dolgok után, amiket beszéltél. Még most sem tudom hinni...

- Mert éhes vagy. Az üresgyomru emberek mindig hitetlenek, ülj le és egyél. Ebéd után már bajosan fogsz kételkedni.

- Miért?

- Mert félórával ebéd után, az anyád karjaiban leszel. Az anyád, ahogy mondtam, vak. Ne-hogy elfeledd, hogy a neved Raymond.

Miután az ebédet befejezték s a feketekávét is elfogyasztották, cigarettára gyujtva, karöltve mentek le. A kis báró elegáns kupéja a ház előtt várt.

- Küldd el a kocsidat.

- Miért?

- Mert tönkrementél. Az anyád úgy tudja, hogy nyomorban élsz.

- Csak nem megyünk gyalog?

- Nem. Beülünk egy fiakkerbe.

Félóra múlva a fiakker megállt a Neully-uti 9-es számú kertészkis ház előtt. A vak asszony, két kezét térdein összekulcsolva, mint a fájdalmas megdöbbenés, a hitetlen boldogság, kétkedő remény szobra, azon meredten ült egy helyben, ahogy e nap délelőttjén Samuel őrnagy bucsuzott tőle. Mikor most a kocs megállt a ház előtt, mikor a csengő felberregett, a szobor megelevenedett. A sápadt arcban felgyült az életpirja, kitárult a tétován reszkető két kar, megrebbentek a szegény, világtalan szemek pillái. Vadul dobogott az új reményre hevült anyai szív. Már hallatszottak a lépések, már felnyílt az ajtó. S a vak asszony már hallotta egy friss, fiatal férfihang kiáltását: - Anyám!... anyám!

X.

A klubban, a nagy kártyacsata után sehogyse akart elülni a lázas izgalom. A vesztes portugál távozása után, Raymond, mintegy megigézetten, a helyén maradt és kábán, hitetlenül bámulta az elébe tornyosult aranyhalmzt. A játékterem ugyszólván kiürült. Raymond arra eszmélt, hogy egy kéz nehezedik a vállára.

- Alszol, barátom?

Ugyanaz a fiatalember volt, aki az erkélyről lekiáltott és felhívta Raymondot. Egy hosszú, nyurga, kellemes, okosarcu breton. Olivier de Kermeriac.

- Ha nem is alszol, legalább is álmodozol, - folytatta nevetve. - Mit bámulod úgy azt a pénzt. Valóság, nem álom. A tiéd. Elviheted.

- Játékon nyert pénzt...

- Hát aztán?... ha Don Inigo nyerte volna el a te negyven aranyadat, minden lelkiismeret-furdalás nélkül a zsebébe sülyesztette volna.

- Negyven aranyat. De nem négyszázezer frankot!

- Az tökéletesen mindegy! A játék... játék! Vedd a pénzedet és gyere! Beszédem volna veled! - Karonfogta Raymondot és levezette a klub előtt várakozó kocsijához. - Hazamegyünk... hozzám.

Rövidesen bennültek Olivier de Kermeriac, Victoire-utcai elegáns legénylakásának dohányzójában a kandalló előtt.

- Most hát nyugodtan beszélhetünk - kezdte a házigazda. - Emlékszel, a klubban azt hangsúlyoztam, hogy a te negyven aranyad felért a portugál négyszázezer frankjával. Mert hiszen az a negyven arany az összes vagyoned volt, míg a portugálnak...

- Honnan tudhattad? - vágott közbe csodálkozva Raymond.

- Majd arra is rátérünk. Tudd meg, hogy mikor a klub előtt ellovagolni láttalak, egyenest azzal a szándékkal hivtalak fel, hogy félrevonjalak, és így szóljak hozzád: „Kedves öregem, tudod, hogy breton vagyok s ez egyben azt is jelenti, hogy nem duscálokodom a földi javakban. De úgy a barátságomat, mint az erszényemet rendelkezésedre bocsátom.”

Raymond elérékenyülten szorította meg Olivier kezét.

- Mikor aztán beléptél, hirtelen az az ösztönös, furcsa ötletem támadt, hogy szembeültetlek ezzel a szerencséskezű portugállal, aki ez éjjel velemennyiünk pénzét elnyerte. Az ösztönöm nem csalt.

- De... honnan tudta, hogy tönkrementem? - faggatta Raymond.

- A café Anglaisban talákoztam kedves Maxime barátoddal és szép kedveseddel, Antoniával. Ugy bujtak össze, mint a szerelmes gerlék, ők ujságolták el nevetve a balszerencsédet. Ugylátszott, mulattatta őket az eset. Undorító volt! Ott nyomban elhatároztam, hogy felkereslek és megvigasztallak. Annál jobb!... a hűtlen barát, helyet ad egy hü barátnak s a hűtlen szerető egy új... igaz szerelemnek.

- Mennyire igaz!... - sóhajtotta Raymond. - Két óra óta a legcsodálatosabb változáson estem át.

- Már nem szereted, Antoniát?

- Megvetem! Ugy érzem, hogy sohase szerettem. Hogy nem is tudtam eddig, mi a szerelem! Mintha felnyílt volna a szemem...
 - Erős a gyanum, - nevetett a breton, - hogy ezek a szemek megláttak valakit, akinek a képe elhalványította a régi emlékeket.
 - Hát igen! - lelkesült Raymond. - megláttam valakit!... egy tüneményt!... egy égből leszállt angyalt!
 - Talán tudod is, hogy ki ez az égből leszállt angyal?
 - Blanche de Guérigny.
 - Blanche de Guérigny! - kiáltotta meglepve Olivier de Kermeriac. - Mult télen társaságban gyakran találkoztunk. Tudom, hogy nagyon gazdag, egyetlen, elkényeztetett gyermek, akinek minden szeszélyét vakon teljesítik.
 - Mit akarsz ezzel mondani?
 - Hogy ahhoz fog feleségül menni, akit megszeret. Te öregem, elég csinos és kedves vagy, csak rajtad áll, hogy a szép Blanche szívét megnyerjed. Hopp!... megálljunk csak!... Eszembe ötlik, hogy Guérigny marquiséval és a leányával egyik nagynéném keddi zsurjain találkoztam. Azt hiszem, ma éppen kedd van.
 - Ó, Olivier... - kiáltotta hálásan a tulboldog Raymond.
 - Ma este a nagynénimnél bemutatlak álmaid tündérének.
- Raymond arca elborult.
- Azt mondtad, hogy Blanche de Guérigny nagyon gazdag.
 - Hát aztán?
 - Elfelejtetted, hogy én szegény vagyok.
 - Akinek négyszázezer frank a vagyona, az nem szegény.
 - Játékon nyert pénz!... nem, nem... erre nem alapíthatom a boldogságomat.
 - No, majd megnyugtatom a lelkiismeretedet, - mosolygott Olivier. - Idehallgass. Rámbizod a négyszázezer frankodat. Befektetjük egy jól gyümölcsöző vállalatba. Rövidesen kikerekítjük egy millióra. Sőt, többre is. Akkor aztán a jövedelemből minden esztendőben tíz-huszezer frankot jótékonyásra áldozol, mindaddig, míg a jótékonyág oltárán vissza nem térítetted a játékon nyert négyszázezer frankot. Jó lesz így?
 - Nem bánom - felelte kissé megnyugodtan Raymond.
 - Akkor hát a lelki szükségleteinket kielégítve, gondoljunk a testi szükségleteinkre. Menjünk ebédelni.

XI.

Olivier de Kermeriac nem hiába volt breton. Amit egyszer a fejébe vett, azt esökönyösen végrehajtotta. Most felcsapott Raymond legjobb barátjának s ezt a feladatát a legnagyobb buzgósággal teljesítette. Raymond szerelmes volt, Olivier tehát egy bretontól elvárható energiával istápolta ezt a szerelmet. Ebéd után Raymondot az ujságokkal, likőrökkel és szivarokkal magárahagyta a dohányzójában.

- Várj itt rám. A nagynénémhez megyek. Bejelentem a látogatásodat. Egy óra múlva itthon leszek.

Olivier nagynénje egy dús gazdag, negyvenöt éves, még eléggé szép és nagyon elegáns özvegy volt, akinek sokan udvaroltak s akiről úgy tudták, hogy bár nagyon válogat, szándéka újra férjhez menni. Az unokaöccsét nagyon kedvelte. Most is legkedvesebb mosolyával fogadta:

- Isten hozott, Olivier!... hogy vagy? Mi jót hoztál?

- Inkább vinni szeretnék valamit. Az engedelmemet, hogy mai zsurodra elhozhassam egy jó barátomat. Szegény fiu, bolondul szerelmes...

- Csak nem belém?

- Nem. Hiszen téged még sose látott.

- Ez a szerencséje. Hát kibe szerelmes?

- Blanche de Guérigny-be, akivel majdnem minden keddi zsurodon találkoztam.

- Szegény fiu!... Csakugyan nincs szerencséje. Éppen ma kaptam néhány sort Guérigny marquiséjától, amelyben kimentei mai elmaradásukat. Utra készülnek. Ugy írta, hogy néhány nap múlva utaznak Morvanba, az Orgerelle kastélyba, Saunières bárónéhoz.

- Ismered talán ezt a Saunières bárónét?

- Nem.

- Azt sem tudod, hogy Morvan melyik tájékán van a kastély?

- Sejtelmem sincs. Talán bizony ez a szerelmes barátod utánuk menne?

- Természetes, hogy utánuk megyünk!

- Olivier... megbolondultál?

- Nem én!... de egy breton ne tudná, hogy mi a baráti kötelesség? Viszontlátásra szép nénikém!... a mai zsurodon ne számíts rám.

XII.

A következő hét végén, a hűvös alkonyatban, a Morvan festői erdőit átszelő uton, két fiatal ember kocsizott át. Raymond és Olivier, a most már két elválhatatlan hű barát. Egy közös barátjukhoz és klubtársukhoz, Charles Vulpin-hez igyekeztek, akinek e tájékon volt a vadász-kastély. Auxerre-ig vasuton jöttek, onnan Clamecybe kocsiztak. Clamecyben megtudták, hogy Saunières báróné kastély, Orgerelle, Charles Vulpin vadászházától csak két mérföldnyire van. Minden további késlekedés nélkül újra kocsiba ültek és reggel óta meg sem álltak, hogy minél előbb céljukhoz érjenek. Ahogy most az erdő sűrűjéből kijutottak, a hold kristályosan tiszta fényében a legcsodásabb tájkép tárult elragadtatott tekintetük elé. A zöldelő völgy ölen tó csillogott s e tó partján tornyos kastély teteje vöröslött. Hogy a kedves képen gyönyörködhessenek, megállították a kocsit.

- Nézd! - kiáltotta most Raymond és kinyújtotta a karját.

A tó vizén egy csónak siklott a kastély felé. A csónakban két nő. A csónak sokkal messzebb volt, semhogy a bennülők arcait felismerhették volna, de a friss, fiatalos, ezüstös nevetés hangját feléjük hajtotta szél.

- Istenem!... ha ő volna! - sóhajtotta dobogó szível Raymond.

Félóra mulva céljukhoz értek. Olivier nem jelentette be az érkezésüket. Tudta, hogy Vulpin, aki szenvedélyes vadász, hetek óta itt puskázik a morvani erdőben. De nagy csodálkozására a kis vadászkastély zölderdős ablakai mind sötétek voltak. Csak egyik földszinti ablakból szűrődött ki világosság. Olivier becsengetett. Mikor az ajtót nyitó inastól a gazdáját tudakolta, az inas azt felelte, hogy gazdája e reggel Párisba utazott.

- No ez szép dolog!... de nem baj!... megismer, ugy-e Joseph?

- Hogyne Kermeriac ur!

- Akkor hát bonts ágyakat és adj valami harapni valót.

Az inas egykettőre nyélbeütötte a vacsorát. Olivier és Raymond az ebédlőben, ahova Joseph bevezette őket, eléggé csalódottan néztek össze.

- Ostoba dolog! - csóválta a fejét Olivier. - Vulpin a hasznunkra lett volna.

- Bajosan is maradhatunk itt a távollétében, - jegyezte meg Raymond.

Olivier a belépő inashoz fordult:

- Mikor jön vissza a gazdája, Joseph?

- Egy hét mulva. Ugy mondta.

- No akkor megvárjuk! - szólt Olivier az inas nagy csodálkozására.

Vacsora közben Olivier egy még furcsább kérdéssel lepte meg Josephet.

- Diszkrét fiu maga, Joseph? Tud hallgatni?

- Igenis nagyságos ur.

- Akkor szép pénzt kereshet.

- Parancsoljon, nagyságos ur.

- Tudja, hogy kié az Orgerelle kastély?

- Saunières báróné méltóságáé.

- A gazdája ismeri?

- Igenis. A fiatal báró urral gyakran vadásznak együtt.

- Milyen idős az a fiatal báró? - vallatta tovább az inas Olivier.

- Huszonnyolc-harmincéves.

- Nős?

- Nem, kérem szépen.

- Vetélytársunk van, - morogta összeráncolt homlokkal Olivier.

- A gazdája itthagya a lovait?

- Igenis, nagyságos ur. A két hátszló itt van.

- Helyes!... Holnap majd átlovagolunk Orgerelle-be.

XIII.

Mikor Raymond másnap mély álmából felébredt, Olivier már felöltözött, vadászruhában állt az ágya mellett.

- Fel, fel barátom!... indulunk.

- Hova?

- Felfedező utra. Én ugyan már eddig is, míg te az igazak álmát aludtad, sok mindent megtudtam. Blanche de Guérigny az anyjával egy hét óta Orgerelle-ben van. Sauniéres báróné és Guérigny marquisé titkos házassági terveket szövögetnek...

- Mit beszélsz? - vágott közbe ijedten Raymond.

- Amit mi természetesen meg fogunk hiúsítani.

- Olivier, magyarázd meg részletesebben...

- Hagyjuk most a részleteket és menjünk. A lovakat megnyergeltem. Rókára fogunk vadászni. Joseph, Vulpin kis falkájával, nyolc pompás kutyával előrement. Az Orgerelle felé vezető uton, egy mérföldnyire a kastélytól találkozunk. Szerencséd van!

- Miért?

- Mert ma Sauniéres báró is rókavadászatot rendez. Sejtethed, hogy egy olyan amazon, mint Blanche de Guérigny, nem fog otthon ülni. Majdnem bizonyos, hogy összetalálkozunk..

Joseph a találkozás helyéül azt a pontot jelölte meg, amelyet a kastélyból jövőknek is keresztelniük kellett. Itt várt az összeszrijazott kutyákkal. Mikor a két fiatal lovas odaérkezett, Joseph figyelésre intón fektette ujját a szájára:

- Hallgassák csak...

Balról tompa zsvivaj hallatszott.

- Mi ez?

- Sauniéres báró ur falkája. Már közelednek...

Csakugyan. Világosan hallották a kutyák csaholását.

- Most én is eleresztem a kutyákat, - magyarázta Joseph. - A két falka a völgyben összetalálkozik és együtt fogják üldözni a rókát. Így aztán a hallali-nál a társaság mindkét részről összetalálkozik.

Igy is történt. A kutyák hangos csaholással iramlottak a völgynek, abba az irányba, amerről Sauniéres báró falkájának a csaholását hallották. A két falka rövidesen egybekeveredett.

Olivier és Raymond, Sauniéres báró kürtjének fanfárját vagy negyedmérföldnyi távolságból hallották. Nekivágtattak. A róka már kétizben elébük tünt, majd megint beleveszett az erdő sűrűjébe. Raymond szerelmes volt, igaz, de egyben szenvedélyes vadász is. Mikor most a kutyáktól üldözött rókát a fák között eltűnni látta, felpezsdült benne a vadászvér és e pillanatban nem gondolt egyébre, minthogy a zsákmányt elérje. Alig hogy a fák közé ugratott, a szemközti irányból egy vágató amazont látott, ugyancsak a rókát üldözőn. Ő volt! Blanche a vadászat izgalmasában kipirultan, karcsun, egyenesen ült lova hátán. Az ibolyaszemek ragyogtak, a lihegve felnyíló kis piros szájából előföhérlettek a gyöngyfogak. Csodaszép volt!

Raymond megtorpanította lovát s megigézetten nézte álmai megelevenedett eszményképét. Már nem törődött rókával, falkával... nem látta, hogy a bokrok sűrűjében meglapult róka

hirtelen nyilsebesen eliramlott előttük. Ugyane pillanatban Blanche lova, a hirtelen kisüvítő rókától megijedve, horkanva felágaskodott. A váratlan rándulásra a kis kezéből kisiklott a kantár... éles sikoltás hallatszott... A végzetes pillanatban egy erős férfikéz ragadta meg a kantárt.

XIV.

A vadászatot követő nap estéjén, vacsora után, az Orgerelle kastély szalonjának egyik sarkában, Blanche de Guérigny és társalkodónője, Gisèle de Bertaut, himzései fölé hajolva, félhangon beszélgettek. Sauniéres báróné és Guérigny marquisené a szalon tulsó sarkában a kandalló előtt ültek. Mögöttük a kandalló márvány peremére könyökölve állt a fiatal Sauniéres báró. Tekintete minduntalan a tulsó sarokban beszélgető két fiatal nőre tévedt.

- A báróné meghívhatta volna azokat az urakat vacsorára, - mondta halkán Blanche. - Itt laknak a szomszédságban...

- Ó, a báróné sokkal megfontoltabb, - mosolygott Gisèle. - Nem akar vetélytársakat idecsóditeni a fiának. Hiszen tudja kicsikém, mi célból látogattunk ide. Azt hiszem, ez a szegény fiatal báró máris fülig szerelmes. Nézze csak, milyen mélabusnak látszik...

- Bizonyára ilyen a természete, - felelte Blanche és futólag a kandallónak támaszkodó Sauniéres báróra nézett. De hirtelen felélénkült. Mert a fiatal báró mélabus tekintete e pillanatban nem őt nézte, hanem Gisèle-t.

- Gisèle, - kérdezte hirtelen Blanche - hány éves maga?

- Pontosan harminc, kicsikém. Miért kérdezi?

- Csak éppen érdekel... Mert nagyon fiatalnak látszik és... nagyon szép!

- Ó, maga kis csacsi!... Mintha az fontos volna!... Beszéljünk inkább a tegnapi kalandjáról. Tehát a bois de Boulogne-beli daliás lovag hirtelen felbukkant az erdő sűrűjében és megmentette az életét. Mint egy regényben!

- Igen, drágám, - felelte Blanche elpirulva - olyan volt, mint egy álom! És mégsem tudom azt hinni, hogy pusztá véletlen...

- Hát szó, ami szó, magam is azt hiszem, hogy a szép lovag nem pusztá véletlenségből csöppent ide. Hanem...

- Hanem? - vágott közbe élénken Blanche.

- Hanem, hogy maga után jött.

Gisèle tekintete a kandalló előtti csoportra tévedt. Most ő is elfogta a fiatal báró rajtacsüngő tekintetét.

A fiatal báró lassan megkerülte a szalont és a fiatal hölgyekhez csatlakozott. Az asztalon fekvő képeslapot a kezébe véve, leült Blanche mellé, mintha valamire fel akarná hívni a figyelmét. De a tekintete változatlanul Gisèle-en csüngött. Blanche nem nézett fel a himzéséről, Gisèle pedig, abban a pillanatban, mikor Raoul leült Blanche mellé, diszkréten felállt s most már ő ment át a két öreg hölgyhöz.

Raoul közelhajolt Blanche-hoz.

- Mondja kis unokanővérem, beszél angolul?

- Hogyne, - csodálkozott Blanche e furcsa kérdésen. - Folyékonyan.
- Én is. És a mamája?
- Egy szót sem ért.
- Az enyém se. És Bertautné öngyógyítása?
- Gisèle?... Ő sem ért angolul. De mit jelent ez a furcsa vallatás, Raoul?
- Mert olyas dolgokról akarok beszélni kis Blanche, ami csak kettőnkre tartozik és nem szeretném, hogy akár egy szót is elkaphassanak belőle.
- Célhoz értünk, - gondolta unottan Blanche. De fennhangon csak ezt mondta: - Hát jó, beszéljünk angolul.
- Blanche... - folytatta angolul Raoul - mikor három nap előtt megérkeztek, esküszöm, nem tudtam anyáink tervéről. Elhiszi?... Anyám csak ma reggel említette és... most teljesen nyíltan akarok beszélni.

Blanche kérdően nézett rá.

- Anyáink egy kicsit elsiették a dolgot... Nem gondolja Blanche? Egyikük sem gondolt arra, hogy Párisban lehet valaki, aki a maga szivecskéjét... Ne piruljon kis Blanche! Tudom, hogy mult télen körülbelül husz kérését kikoszarozta.

- Mert valamennyi a hozományomra áhitozott!

- Csak ezért, Blanche?... talán azért is, mert a szivét hidegen hagyták. És... ha ma valaki megkérné a kezét...

- Ó!...

- Ne ijedjen meg!... Nem magamra gondoltam. Én nem vagyok kérő, csak jóbarát. Ha akarja fivér. Akinek teljes bizalommal kiöntheti a szivét. Aki, ha csakugyan megtörténnék, hogy valakinek odaajándékozza a szivét, teljes lélekkel, minden igyekezetével segitené célja elérésében. Blanche, kössünk véd- és dacsövetséget!... Akarja, hogy a barátja, fivére, bizalmasa legyek?... hogy minden igyekezeterőmmel segítsem tervei elérésében?

Blanche úgy érezte, hogy minden vére a szivébe tolult. Nagyon sápadt volt. Raoul kitalálta a titkát.

- Nem... nem tudom, mire gondol? - lehelte.

- A tegnapi vadászatra, Blanche. Arra a nagyon kedves és nagyon csinos fiatalemberre, akivel összetalálkoztunk. Ő, nem arra a hosszú, nyurga bretonra gondolok, hanem a másikra... Az a fiu szereti magát Blanche és ha nem tévedek... maga... No ne nézzen ilyen haragosan. Nem kíváncsiságból firtattam ki a titkát. De ma reggel találkoztam valakivel... Hadd beszéljem el.

XV.

Raoul de Saunières elbeszélte Blanche-nak, hogy reggel, rendes szokásához hiven, puskájával a vállán, vizslájával nekiindult rendes reggeli cserkészésének. Körülbelül félórai puffogatás után, a dombon tuáról lövést hallott. Megkerülte a dombot és szembetalálkozott egy másik vadásszal. A mellette loholó skót szetterben megismerte a szomszéd Vulpin kutyáját. És felismerte Olivier de Kermeriacot is, akivel előző napon a falkavadászat alkalmából összetalálkoztak.

A breton lekapta sapkáját s e szavakkal közeledett Raoulhoz:

- Hiába minden védekezés!... rajtakapott. Egy óra óta, tilosban vadászok. Az ön területén.
- Már pedig ha az én területemen van, akkor a vendégem, - mosolygott Raoul és a kezét nyújtotta - és teljes bocsánatomat csak úgy nyeri el, ha velem jön a kastélyba és nálunk ebédel.
- Köszönöm a meghívást. Kész örömet fenntartom más alkalomra. Bár nem tagadom, azzal a céllal cserkésztem erre, hogy a jószerencsém az ön útjába vezessen.
- No látja!... akkor hát csak semmi ceremónia!
- Nem kíváncsi, hogy miért akartam önnel mindenáron összetalálkozni? - kérdezte Kermeriac.
- Dehogyan nem. Éppen ezért akarom, hogy velem tartson.
- Itt is megmondhatom. Sőt, csakis itt. A kastélyban aligha beszélhetnék erről. Ha nem bánja, leülhetnék erre a fatönkre.
- Tudja-e báró, - kezdte a breton - hogy barátommal egyedül azért jöttünk ide Párisból, hogy az ön kastélyának tornyait megláthassuk. Csodálkozik ugy-e? Minden kerülgetés nélkül megmondom, hogy légvárat kergettünk... Egyelőre legalább is! Az én Raymond barátom, akivel tegnap szintén megismerkedett, halálosan szerelmes. Valakibe, aki ezidőszent az ön kastélyában lakik.
- S akinek tegnap az életét mentette meg, mi? - mosolygott Raoul.
- Nézze kedves báró! Mi bretonok nem szeretjük a forró kását kerülgetni. Fő az őszinteség! Az én szegény barátom nagyon szerencsétlen és én nem nyugszom, ameddig céljához nem segítem. Ön sokkal rokonszenvesebb és nyíltképűbb, semhogy meg ne kockáztassam a kérdést, hogy akar-e segíteni e vállalkozásomban?

Raoul most már hangosan nevetett. Ennyi breton-őszinteségben még nem igen volt része!

- Erre a lovagias őszinteségre nem lehet egyéb válaszom, minthogy mindent el fogok követni, hogy a segítségére lehessenek.

...Ezeket beszélte el Saunières báró, a piruló Blanchenak, aki szemét lesütve, félbeszakítás nélkül hallgatta végig. Csak mikor befejezte, nyújtotta hálás tekintettel a kezét:

- Milyen jó maga, Raoul!
- No csak várjon!... ez még nem minden!

Raoul felállt s a kandalló előtt ülőkhöz tartva, már a szoba közepéről jó hangosan jelentette:

- Anyám, elfelejtettem megemlíteni, hogy holnap vacsorára vendégeket hívtam. Azokat az urakat, akikkel tegnap a falkavadászaton összetalálkoztunk s akiknek az egyike megfékezte Blanche megbokrosodott lovát. Tiszteletüket óhajtják tenni nálad a kastélyban s így meghívtam őket holnap vacsorára.

Blanche hálától ragyogó tekintetet vetett Raoulra.

XVI.

Mialatt az Orgerelle kastélyban és környékén ezek történtek, a kastélytól csak néhány mérföldnyire egész másfajta jelenet játszódott le.

Vagy két mérföldnyire a kastélytól, a hegyeket átszelő völgy erdős sűrűjében egy régi kastély romjának csonka tornya mered égnek. Valaha régen, évszázadok előtt, ez a kastély erőd célját szolgálta. Ma már csak ez az egy torony maradt meg belőle, körülsáncolva a mohos, sötét romoktól. Ezt a tornyot a környéken Tücsöktoronynak nevezték. Ezen az éjszakán a csonka toronyban két ember melengett a paráznál és beszélgetett szivarozva. Egyszerű ruháikhoz furcsán illettek a felséges havanaszivarok.

- Szó ami szó, furcsa szerepbe ugrattál be! - morogta a fiatalabb. - Azt sem tudom, miért csinálom!... Csak egyszerűen kiadod a parancsokat és megköveteled, hogy minden ellenkezés nélkül engedelmessédjem.

- Már megmondtam fiam, - felelte a másik - hogy én vagyok a tervező fej, te pedig a cselekvő kéz.

- Csinos frázis! - morogta a kis báró gunyosan.

- Hát, ha éppen nagyon kívánod, - folytatta Samuel őrnagy - egy engedményt tehetek. Megmondhatom, miért vagyunk itt ma este.

- Halljuk.

- Emlékszel a szindikátusunkra, amelyet egy hét előtt feloszlattam?

- Természetesen.

- A feloszlátott szindikátus egyik tagja itt van e környéken. Hiszen tudod, nagyon kevert társaság voltunk. Urak és szolgák...

- Tehát egy szolga.

- Eltaláltad. Itt van a környéken, gazdájának, Vulpinnek a vadászkastélyában. Alig egy mérföldnyire.

- Mi hasznukra lehet?

- Majd meglátod. Közös titkunk hozzánk fűzi. Szolgálnia kell az érdekeinket.

- Máris itt kellene lennie. Egy levelet küldtem neki a szindikátus jelmondatával.

E pillanatban kívülről megzörrent a haraszt.

- Itt van! - pattant fel az őrnagy.

A torony üregének bejáratában egy ember bukkant fel, puskával a vállán. A puskás ember Joseph volt. Első pillanatban nem ismerte fel a két embert és hátrahökkenett. De ahogy a tűz vörös fényénél közelebből vizsgálta arcuk vonásait, megnyugodva előrelépett.

- Jó estét, Joseph! - köszöntötte az őrnagy.

- Jó estét, uraim! Álmomban sem hittem volna, hogy önökkel itt találkozom, - szólt Joseph. - Hogy jutottak ide?

- Magához jöttünk, Joseph!... szükségünk van a szolgálataira.

Joseph a puskát a torony mohos falának támasztotta.

- De hiszen... a szindikátus feloszlott.

- Látszólag, fiam... csak látszólag. Valójában ma is létezik. Csak a tagok számát csökkentettük. Mindössze hárman vagyunk. Maga, a báró, meg én.

- A céljaink ugyanazok?

- Nem éppen. Most már nem örökségekkel, hanem házasságokkal foglalkozunk.

Joseph megneszelte a valót.

- Ki akar nőszülni?

- A báró ur.

- És kit akar elvenni?

- Csak türelem, fiam! - felelte az őrnagy. - Előbb végezzünk a dolog üzleti részével. Ha sikerül a... házasság, ötvenezer frankot kap.

- Elég csinos összeg. És ha nem sikerül?

- Semmit! Ha pedig elárul... no, mert minden eshetőségre számitanunk kell, nos, ha elárul, könnyen megeshetik, hogy az a bizonyos hamisított okmány... no csak ne rémüldözzön, az ember fiatal korában könnyen megbotlik... mondom, könnyen megeshetik, hogy az a birtokban levő hamisítás névtelen feljelentés kíséretében a bíróság elé kerül.

- Miért gondolja, hogy elárulnám? - pattant fel hevesen Joseph. - Meg aztán... mit is kell hát végezniem?

- Ahogy mondtam, a báró ur nőszülni akar. Guérigny marquisé leányát akarja elvenni.

- No és mi volna az én szerepem? - kérdezte Joseph.

- Valamiképpen be kell juttatnia bennünket az Orgerelle kastélyba.

- Nehéz lesz.

- Ötvenezer frankot nyerni nem könnyű feladat. De megérdemli a fáradságot. Valamiképpen megismerkedhetnénk Vulpin urral?

- Bajosan. Párisban van. Két barátja lakik most a vadászkastélyban.

- Hát akkor megismerkedünk ezzel a két barátjával. Miféleké?

- Párisi urak. Gazdám távollétében érkeztek s most itt vadásznak.

- Mikor jön vissza a gazdája?

- Egy hét múlva.

- Az még messze van!... hát idehallgasson, Joseph! Mi az erdőntuli faluban, Cerizay-ban szálltunk meg a fogadóban. Fakereskedőknek adtuk ki magunkat s úgy mondtuk, egész nap az erdőt bujjuk, hogy a fajtákat kitanulmányozzuk. Gondolkozzon, eszelje ki a módját, hogy miként juttathatna be bennünket az Orgerelle kastélyba. Aztán adjon hirt magáról! A faluban várjuk.

Joseph utközben a helyzetet mérlegelte. Mikor a vak sötétben hazaért, látta, hogy a vendégszoba ablakából a zsálokokon keresztül világosság szűrődik ki. A vendég urak még ébren vannak. Joseph lehuzta a cipőjét és nagyon óvatosan, lábujjhegyen, egészen nesztelenül az ajtójukhoz osont, ösztöne megsugta, hogy jó lesz kihallgatni az ébren virrasztók bizalmas beszélgetését.

XVII.

Ez este egy lovaslegény Raoul de Saunières bárótól levelet hozott Olivier de Kermeriacnak. Csak néhány sort:

„Kedves barátom, ha kedve tartja, holnap reggel kedvére lustálkodhat. Elállok a délelőtti találkozástól. Ellenben édesanyám megbízásából mindkettőjüket szívesen látjuk holnap este nyolc órakor vacsorára. Melegen üdvözlö: Raoul de Saunières.”

A két barát éppen e meghívás felől vitatkozott.

- Bolond vagy! - szólt haragosan Olivier. - Felnyitják előtted a paradicsom ajtaját s te habozol, hogy belépjél-e?

- Elfelejtetted, hogy ez az ajtó egyik legelőkelőbb arisztokrata szalonba vezet.

- Hát aztán?

- Az oda belépőknek felelniök kell a származásukért.

- Talpig gentleman vagy. Ezt senki el nem vitathatja. A szerelem nem számolja az ősoket.

- Guérigny marquisené leánya nem mehet feleségül akárkihez, - felelte fájdalmasan Raymond.

- S tudod mi a legkeserűbb?... hogy valójában egy főrend fia vagyok. Egy herceg fia!... akinek nevét sohase fogom megtudni!

- Miket énekelsz itt?

- Az igazságot. Körülbelül egy hét előtt valaki egy gyalázatos egyezséget ajánlott. Felajánlotta, hogy beültet az apámtól maradt vagyomba. Miután előbb eltünteti azt, aki ezidőszent ezt a vagyont mint törvényes örökös élvezi. Ugy hangzott, mintha el akarná tenni láb alól.

- De hiszen ez valóságos rémregény! Nem mondanád el részletesebben?

Raymond elmondta találkozását Samuel őrnaggyal a Maison d'Orban. Az élesen fülelő Joseph megkönnyebbülten sóhajtott fel, mikor az érdekes párbeszédet utolsó részletéig végighallgatta.

- Mégis csak érdemes volt hallgatóznom! Ezekután természetesen a kis báró szekerét fogom előretolni, ötvenezer frank nem kutya!

*

Mikor másnap Olivier és Raymond felkeltek, Joseph nem volt otthon.

- Hol van Joseph? - kérdezte Olivier a kertésztől.

- Lement a faluba élelmiszerekért, - felelte a kertész. - Ugy mondta, hamarosan visszagyekszik. Ha a nagyságos urék vadászni kívánnának, majd előhozom a vizslákat.

- Köszönjük. Ma nem.

Mikor egy órai sétálás után visszatértek reggelizni, Josephet már helyben találták.

- Ma este nem leszünk itthon, - szólt az inashoz Olivier. - Az Orgerelle kastélyba hívtak meg vacsorára.

- Akkor majd előkészítem a kocsit, - felelte Joseph a meglepettet játszva.

- Felesleges. Lóháton megyünk.

- Ha a nagyságos urék lóháton mennek, bátorkodnék egy tanáccsal szolgálni.

- Mi volna az a tanács?

- Tessék a Tücsöktorony felé kerülni. Arra rövidebb az út és még amugyse méltóztattak megtekinteni környékünknek ezt a nevezetességét.

- No jó!... legyen meg a kedved, - mosolygott Olivier. - Megnézzük azt a híres, festői romot.

XVIII.

Samuel őrnagy és a kis báró, Cerizay falu egyetlen fogadójában a kandalló előtt ültek.

- Eddig minden jól ment, - jegyezte meg a kis báró. - Egy mamát már szerencsésen találtál számomra. De hogy a menyasszonnyal is ilyen szerencsénk lesz-e...

- Nem bizol magadban, mi? - vágott közbe az őrnagy.

- Hát tudod...

- Pedig elég csinos fiu vagy. A modorod se utolsó! Mintha csakugyan bárói bölcsőben születél volna.

- Ez mind igaz! - felelte öntelten a kis báró, - de hátha a szép menyasszonyjelölt már szeret valakit?

- Erre az eshetőségre is gondoltam.

- Nos?

- Ez esetben, nem szerelemből, hanem kötelességből fog cselekedni.

- Nem értem.

- Nem is szükséges.

Kivülről lépéseket hallottak. Joseph érkezett. Az őrnagy intett Josephnek, hogy üljön le.

- No, mi jót hozott?

- Hát... ami azt illeti, nem a legjobb híreket, veszély van a láthatáron!

- Miféle veszély?

- Guérigny kisasszony szerelmes.

- Nem megmondtam! - pattant fel a kis báró.

Az őrnagy csendre intette.

- Bizonyára az unokafivérébe, Saunières báróba, - fordult kérdőn Josephhez.

- Hát nem éppen.

- Ugyan ki más lehet, - hangzott Samuel őrnagy türelmetlen kérdése.

- Gazdám két vendége közül az egyik. Valamiféle Raymond ur.

Az őrnagy e név hallatára hevesen ugrott fel.

- Mit beszélsz?... Raymond...

- Igen. Az este kihallgattam a beszélgetésüket. Azt erősítette a barátjának, hogy ő egy herceg fia...

- Ó az! - morogta haragosan az őrnagy.

- Talán bizony ismerik? - érdeklődött kíváncsian Joseph.

- Talán... Hogy néz ki?

- Magas, vékony.

- Szőke vagy barna?

- Szőke. Nagyon szép fiatalember. Ahogy a beszédjükből megérthettem, Guérigny kisasszony szerelmes belé.

- Mit hallott, beszéljen!

Joseph elmondotta az előző este kihallgatott párbeszédet. Az őrnagy leült és félbeszakítás nélkül végighallgatta. De mikor Joseph befejezte, megint felugrott és megragadta az inas karját.

- Idehallgasson!... most már nem ígérek ötvenezer frankot, hanem százezret. De nem lehetetlen, hogy szükség esetén... talán... - Samuel őrnagy nem fejezte be, csak felkapta a botját és beszédes mozdulatra, mintegy lövésre kész puskát, a vállához emelte.

Joseph leszegte a fejét és hallgatott. Samuel őrnagy, mintha időt engedne az elhatározáshoz, a kis báróhoz fordult:

- Ha az igazi Raymondnak időt engedünk történetének az elbeszéléséhez, a hamis Raymond nyakába szedheti a lábát.

- Ez szent igaz, - bólintott a kis báró.

Joseph felfülett. Pillanatnyi tünődése után odamorogta:

- Hát... ha az urak a szolgálatomat igénylik, mégis csak jó lesz, ha beavatnak a titkukba. Ha már a bőrömet kockáztatom, mindent tudni akarok... mindent!...

- Rendben van! - és Samuel őrnagy röviden, világosan ecsetelte a helyzetet. Felfedte Raymond kilétét, elmondta, hogy sikerült a kis bárót a vak anyához becsempészni a fia helyett. És megmagyarázta, hogy akarják Guérigny marquisnál és a leányánál a kis bárót szerepeltetni. A siker majdnem biztos. Blanche de Guérigny, a büszkelelkű arisztokrata leány, akárkit szeressen is, nem tehet egyebet, minthogy feleségül menjen állítólagos unokafivéréhez, elhalt nagybátyja törvénytelen fiához, vagyis a kis báróhoz. Ez az egyetlen mód, hogy visszajuttassa neki a lényegileg őt illető vagyont.

- Értem. Tökéletesen értem, - bólintott Joseph.

- A legfontosabb még hátra van, - folytatta az őrnagy. - Mert a legfontosabb, hogy Guérigny kisasszony és az igazi Raymond között áthághatatlan szakadékot teremtsünk.

- Ez igaz.

Az őrnagy kis ideig hallgatott, aztán habozva kibökte:

- A halottak nem beszélnek... Nono... mit sápadoz!... Végre is nem gondolhatta, hogy csak úgy potyára, minden munka nélkül juthat százezer frankhoz.

Joseph most lelkesen ragyogó szemekkel felugrott.

- Nagyszerű tervet eszeltem ki! A romok mellett, a Tücsöktoronymál, ahol tegnap találkoztunk, egy mély szakadék tátong. Ezt a szakadékot korhadt hid köti át. Majd úgy rendezem a dolgot, hogy azok az urak e szakadék felé kerüljenek.

- Nos... aztán?

- A többit csak bizzák rám!... Ma este kilenc órakor jöjjenek el a Tücsöktoronyba, a romokhoz. Én is ott leszek. Ott, a helyszínén fogom elmagyarázni a tervemet. Viszontlátásra!

Elmenőben így dünnyögött:

- Azért mégis kár ezt a kedves, finom Raymond urat a másvilágra sétáltatni!... de hát... üzlet, üzlet!

XIX.

Ez este a jelzett időben Samuel őrnagy és cinkosa a Tücsöktoronyban várták Joseph érkezését. Az őrnagy minduntalan előrántotta zsebóráját.

- Joseph ugyancsak késik... Életembe se láttam ilyen vaksötétet. Akárha a pokol fenekén ülnénk ebben a fekete éjszakában.

Ebben a pillanatban villám cikkázása hasított a fekete felhőkbe. Nyomonkövette a fülsiketítő mennydörgés. De ez a mennydörgés furcsán, hosszan dübörgött. A két cinkostárs holtrémülten, esze nélkül rontott ki a toronyból. A sűrű fekete ködben, majdnem nekiszaladtak a szemköztjövő, gunyosan nevető alaknak.

- Jól rájuk ijesztettem, mi? - csufolódott Joseph. - Jöjjenek, a villámfénynél meggyőződhetnek eredményes munkámról. - A szakadék felé húzta őket.

- Hogy történt? - kérdezte az őrnagy.

- Nagyon egyszerű. Majd mindjárt megértik. Azok az urak délután hat órakor, az Orgerelle kastélyba menet, erre jöttek. Erre rövidebb az út... Meg aztán nagyon feldicsértem a romokat. Én kísértem őket, mert még nem ismerték erre a járást. Mikor aztán itt vesztegeltek a romoknál, az égre nézve megjegyeztem, hogy az éjjel bizonyára vihar lesz. Elmondtam azt is, hogy egy izben gazdámval a vihar éjjel itt ért a romoknál és hogy olyan felséges látványt azóta se láttam, mint ezt a csonka tornyot a villámok cikkázásában. Azok az urak a természet bolondjai. Azon nyomban elhatározták, hogy annál is inkább erre fognak visszajönni.

- Ez mind nagyon szép, - vágott közbe az őrnagy, - de még most se tudjuk, hogy a hid hogy omlott be.

- Hát ugyan mire jó a puszkapor!... elég körülményes munka volt, mondhatom. A hid elég hosszú és ügyelnem kellett, hogy pont a közepén robbanjon fel olyan módon, hogy a két vége épen maradjon s az éjszaka sötétjében a hidalépő ne sejttesse, hogy egy üregbe nyiló, csonka hidra lép.

- Bizonyos benne, hogy ugyanerre fognak visszajönni?

- Majdnem biztos.

Egy újabb villámcsikkázás fényénél megszemléltek a terepet. A legalább negyven láb mélységű szakadék közepéről látták a tátongó ürt a szétrobbantott hid alatt.

- Hát az bizonyos, hogy aki ennek a hidnak nekiugrat, az életével fizet, - morogta Samuel őrnagy. - Emögött a szikla mögött megbujhatunk. Ha nem is láthatjuk, legalább hallhatjuk a játékot.

- Az bizony jó lesz!... csak bujjanak ott meg!... viszontlátásra.

- Mi az?... maga nem marad velünk, Joseph?

- Nem hát!... az én időm lejárt! Sokkal ajánlatosabb otthon lennem, mialatt ez a dolog itt lejátszódik. Ezt beláthatják. Jóéjszakát! - Sarkonfordult és nekiindult az ösvényen. A puha moha elnyelte lépéseit. A másik kettő meglapult a szikla mögött és minden ösztönével, némán, élesen figyelt. Jó negyedóra múlva valami távoli neszt hallottak. Lódobogás volt. A gyors vágatás dobogása egyre közeledett.

- Figyelj csak... - sugta az őrnagy, - mintha csak egy ló dobogását hallanám...

- Igen. Én is úgy hallom.

Vagy öt percig vártak. Semmi kétség. Csak egy lovas jött vissza az Orgerelle kastélyból. A fekete éjszakában most már tisztán hallották a vágató ló patáinak dübörgését. A két leleselkedő izgatottan, szivdobogva hajolt előre. Még egy perc és mindenek vége. De ebben a pillanatban éles villámfény cikkázott fel, tüzvörös fénybe borítva lovat és lovast. S a tüzvörös fénytől megvilágított ló, lovasával a hátán felhorkanva, gőzölögve kitágult orrcimpákkal megtorpant a szakadék szélén!

XX.

A hazafelé vágató lovas, akit a villám fénye és lovának ösztöne a biztos haláltól megmentett, nem Raymond volt, hanem Olivier de Kermeriac. Délutáni hat órakor, úgy, ahogy Joseph cinkosainak jelentette, Olivier de Kermeriac, Raymonddal együtt ugyanezen uton lovagolt az Orgerelle kastélyba. Hogy miért jött most egyedül vissza, annak megvolt a maga története. Raoul de Saunières, vendégeit az erdőntuli tisztáson, az ut keresztezésénél várta. Mikor az érkezőket megpillantotta, elébük lovagolt.

- Isten hozta önöket! Jól szimatoltam, hogy a romok felől fognak érkezni. Ha megengedné, - fordult Olivierhez - egy-két percig szeretnék a barátjával kettesben beszélgetni.

- Ahogy parancsolja. Majd előrelovagolok. A kastély kapuja előtt bevárom önöket - mondotta Olivier. S már el is vágatott.

Saunières báró Raymond mellé csatlakozott és minden kerülgetés nélkül így szólt:

- Blanche de Guérigny, akibe ön szerelmes, az én másodunokatestvérem. Blanche anyja, ugyebár nem tud róla, hogy ön a leányát szereti?

- Aminthogy ő maga se sejti - szólt Raymond.

- Téved.

Raymond holtra sápadt. Szive lüktetését a torkában érezte.

- Mondom, hogy téved. Blanche tudja, hogy ön szereti őt és... azt hiszem... viszonzza az érzéseit - mosolygott Saunières báró.

Raymond hajszál híján leszédült a nyeregből.

- No csak ne támolyogjon a boldogságtól. Sajnos, ezzel még nincs nyert ügye. Igaz, hogy Blanche is szereti önt s hogy én, az unokafivére a bizalmas, ügyüket elősegítő barát szerepét vállaltam, de ennek dacára még áthághatatlan örvény választja el önöket.

Raymond ajka széléig elfehéredve szegte le a fejét. Mi egyebet gondolhatott, minthogy a báró születése titkára céloz?

- Gondolja el, hogy unokanővérem vagyona körülbelül olyan arányu, mint az enyéem, - folytatta Saunières báró - és hogy családjaink szeretnék, ha összeházasodnánk.

- Ah!...

- Nyugodjon meg! Blanche és én, csak mint testvér és fivér szeretjük egymást. Blanche tulgazdag nekem. Én is tulgazdag vagyok neki. Mondtam, hogy Blanche önt szereti. Én pedig... - s kis habozás után hozzáfűzte - hát Istenem!... talán az én szivem sem szabad már.

Raymond hálásan, boldogan nézett rá.

- Guérigny marquisené, anyámmal megegyezve, e tervük nyélbeütésére hozta ide Orgerelle kastélyba a leányát. Az igazságot egyikük sem sejtí. Nem is állhatunk elő vele, ameddig a talajt elő nem készítették. Arra akarom hát kérni, hogy ma este nagyon tartózkodó és körültekintő legyen. Uralkodjon az érzésein... Unokahugomnak ugyanezt ajánlottam. Mindamelltt úgy intézem a dolgokat, hogy alkalmuk legyen négyszemközt beszélhetni.

XXI.

Vacsora után Olivier a két öreg hölgygel kártyázott. Raoul Blanche-hoz csatlakozott, míg Raymond Gisèle de Bertaut-t szórakoztatta. Röviddel utóbb Raoul javasolta, hogy sétálják körül a tavat.

- Vagy akár csónakázhatnánk!... egy éjszakai csónakázás a tavon! Nos, mit szólnak hozzá?

Valamennyien elértették a szándékát. Olivier, azzal az ürüggyel, hogy miután a hosszabb, kerülő uton, a romok felé fog hazalovagolni, korábban kell indulnia, bucsuzott a társaságtól. Átengedte a terepet Raymondnak. Raymond is elbucsuzott az öreg hölgyektől, mert úgy egyeztek meg, hogy Raoul báró, Raymond lovát átvezetteti a tó tulsó partjára, s a csónakból kiszállva, onnan fog utnak indulni hazafelé.

A hosszú bárkának orrában Gisèle ült a kormánynál, Raoul báró a két evezőt kezelte. Blanche és Raymond a csónak közepén ültek egymás mellett. Elég távol a másik kettőtől, hogy zavartalanul beszélhettek.

Alighogy az evezőcsapások megcsobogtatták a vizet, Raymond közelebbhajolt Blanche-hoz.

- Nem haragszik a merészségemért?

- Hát bizony, - sugta vissza Blanche, - merészség volna azt állítani, hogy ugyanaz a véletlen, amely először a bois de Boulogne-ban az utamba vezette, hozta ide az erdőbe, ahol az életem megmentette és ma este a kastélyba.

- S ha nem tagadnám, hogy a véletlenek én segítettem?

- Megdicsérem az őszinteségéért. És jóért, jóval fizetek. Én is őszinte leszek. De előbb még egy kérdésre felelnie kell! Őszintén!

- Kérdezzen...

- Mikor a bois-ban először meglátott, tudta, hogy ki vagyok?

- Nem.

- Szavára?

- Esküszöm.

- És akkor rögtön...

- Akkor rögtön imádtam!

- Csitt... lassabban!... Raoul úgy-e elmondta, hogy anyám és nagynéném mit terveznek?

- Igen.

- Nos... hogy céljainkat elérjük, a legmesszebbmenő óvatossággal kell eljárunk. Az anyám fájdalom, beteges. A legcsekélyebb izgalom ártalmára lehetne. Megért, úgy-e?

- De mennyire.

- Igérje meg, hogy három napig nem fog mutatkozni.

- Három nap!... egy örökkévalóság!

- A türelem szép erény!... - mosolygott édesen Blanche. - Viszontlátásra!... három nap múlva. Nem előbb!

A tó partján a kastélybeli lovász várakozott Raymond lovával. Raymond nyeregbe ugrott s elvágatott. A csónak lassan visszasiklott a kastély felé.

Másnap Blanche már korán reggel sétálni hívta Gisèle-t, aki nem annyira a társalkodónő, mint a bizalmas barátnő szerepét töltötte be Blanche mellett. Gisèle sejtette e korai séta célját.

- Szegény kicsike!... alig várja, hogy kitarja előttem a szívét... - gondolta mosolyogva.

Igy is volt. Blanche csak azt várta, hogy kikerüljenek a kastély parkjából, az erdő felé vezető hársfasorba. Éppen neki akart kezdeni mondókájának, mikor a fák közül egy szerzetes alakja bukkant elő. Egyenest feljük közeledett és tiszteletteljesen köszöntötte őket.

- Szabadna tudnom, - szólt alázatosan, - a hölgyek melyikét tisztelhetem Guérigny marquisének?

- Én Guérigny marquisé leánya vagyok, atyám - felelte készséggel Blanche - s ha az anyámmal találkozni kíván...

- Ó, ez esetben már felesleges a méltóságos marquisént terhelnem...

- Annál kevésbbé, mert a jótékonyság az én hatásköröm - és Blanche az erszénye után nyult.

- Tévedni méltóztatik, - tiltakozott a szerzetes - fontosabb küldetésben járok. Valamit közölnöm kell, de... - s habozva nézett Gisèle-ra. - Szigorúan megparancsolták, hogy egyedül a méltóságos marquisének vagy a leányának mondjam el.

- Ez annyit jelent, hogy felesleges vagyok, - szólt közbe Gisèle. Nem tudta mire vélni ezt a furcsa közjátékot, de miután Blanche már továbbindult a szerzetessel, visszament a kastélyba.

XXII.

Cerisay falu egyetlen fogadójának két vendége, ezen a reggelen, már hajnali négy órakor talpon volt. A tűz előtt melegedve beszélgettek.

- Tudod-e, - szólt Samuel őrnagy -, hogy egy lépéssel se jutottunk előbbre.

- Magam is úgy látom, hogy minden elveszett.

- Hacsak még ma nem beszélhetek Guérigny kisasszonnyal, - vágott közbe az őrnagy.

- Miért?

- Bíz rám!... fényes ötletem támadt. Igaz, hogy a keresztülviteléhez álruhára volna szükségem.

Ebben a pillanatban, mintegy végszóra, a fogadó előtt felhangzott egy hosszan elnyújtott hang:

- Adjatok a szegény koldusbarátnak!...

Samuel őrnagy felnyitotta az utcára vezető ajtót s meglátta a zsákkal terhelt öszvér mellett a barnacsuhás, koldustarisznyás barátot.

- Ilyen korán kezdi a vándorlást atyám? - szólította meg a szerzetest, aki szokásához híven, megállt a fogadó előtt.

- Nem most kezdem, jó uram, - viszonzta a köszöntést a barát, - inkább végzem. Auxerre-ből jövök gyalogosan az öszvéremmel s bizony mondhatom, mind a ketten alaposan belefáradtunk.

- Kerüljön beljebb atyám!... nyújtóztassa ki a tagjait a tűz előtt. Igyon egy bögre jó, meleg tejet.

- Hát biz az nem fog ártani!... Isten fizesse meg a jóságát! - Elhelyezkedtek a tűz előtt. A barát kíváncsian szemlélte a két idegent. Ezen a tájékon ritka madár volt az utasember. Samuel őrnagy, mintha kiolvasta volna a gondolatát a tekintetéből, magyarázóan szólt:

- Fakereskedők vagyunk. Fát akarunk vásárolni az erdőbirtokosoktól. Messze van-e a kolostoruk, atyám?

- Jó három mérföldnyire.

- No, akkor még eleget kell bandukolnia. Legjobb volna, ha tisztességesen bereggelizne, aztán aludna egy-két órát, mielőtt utját folytatná.

Mialatt a barát evett, az őrnagy a „házi patiká”-jából egy üvegcsét sülyesztett a zsebébe. A kályha peremére készített második bögre tejbe észrevétlenül becsöppentette az üvegcsé tartalmát s úgy állította a barát elé.

- No még egy bögrével...

- Isten fizesse meg! - hálálkodott a fáradt, kiéhezett barát.

Mikor aztán felállt, hogy a hevenyészett fekhelyen leheveredjen, megtántorodott.

- Furcsa... olyan nehezek a lábaim, akárha bort ittam volna. Meg a fejem is szédül... Ugyan alaposan elfáradtam!

Csakugy, felöltözötten bukott az ágyra s egy perc múlva mélyen aludt. Samuel őrnagy az ágy lábánál állt s egy-két percig figyelmesen nézte az alvót.

- Gyorsan... segíts! - fordult a kis báróhoz, - vetköztessük le ezt a szegény ördögöt.

- Miért?

- Szükségem van a csuhájára.

Ebben a szerzetesi alakban szelte át az erdőt az őrnagy és került Blanche és Gisèle utjába a hársfasorban.

...Mikor Gisèle távozása után, Samuel őrnagy, - a koldusbarát - Blanche-sal kettesben maradt, elmondta, hogy egy haldokló kérte fel e küldetésre, akit az utolsó szentségben részesített. Gontran de Laisy marquisnak hívták és gyámja volt annak a szerencsétlen fiatalembernek, akinek érdekében megbizta, hogy Guérigny marquisnéval és leányával közölje a családjukat érintő titkot. Az a szerencsétlen fiatalember, Blanche nagybátyjának természetes fia, vak anyjával a legnagyobb nyomorban él Párizsban.

- Nagybátyám fia!... - kiáltotta fölindultan Blanche, - de hiszen akkor a vagyon, amelyet én örököltem, őt illeti.

- Jog szerint nem. Miután a herceg nem vehette feleségül fia anyját.

- Ó, az mindegy!... mégis csak a fia!... a vagyon az övé... vissza fogom adni!... Atyám, maga tudja, hogy hol laknak?... elvezethetne hozzájuk?... Még ma... igen, még ma Párizsba megyek és felkeresem őket! Várjon itt rám atyám... csak beszaladok a kastélyba, mingyárt vissza-

jövök! - Blanche felindultságában lihegve, megállás nélkül szaladt be a kastélyba, egyenest az anyjához.

- Mama... Párizsba megyünk...

...Ugyane nap délelőttjén Olivier de Kermeriac és Raymond karöltve, cigarettázva sétálgattak az erdő mentén. Annyira elmerültek az előző esti események megvitatásába, hogy meg se hallották a hátuk mögött felhangzott kocsizörejt. Csak mikor Raoul báró, kocsijával megállt mellettük, eszméltek a jelenlétére.

- Ugorjanak fel a kocsimra, - üdvözölte őket - amugy is önökhöz készültem, üzenetet hozok...

- És jelentősen nézett Raymondra. - Ha ugyanis eddig nem tudták, - folytatta, - tudják meg, hogy az én kis Blanche hugom egész Franciaország legelkényeztetettebb és legakaratosabb leánya. Jaj annak, aki ellenkezni mer vele, ha egyszer valamit a fejcskéjébe vett! Önnek ugy-e azt mondta, hogy három nap mulva látogasson át a kastélyba?

- Igen, - felelte Raymond.

- Most pedig azt üzeni, hogy ez a találkozás nem az Orgerelle kastélyban, hanem Párizsban fog megtörténni. Blanche ma reggel az anyjával és Bertautnéval Párizsba utazott. Hogy miért, senkise sejtí. Még az anyja se.

- Elment! - kiáltotta kétségbeesetten Raymond.

- Igen. De a bucsuzás pillanatában a fülembe sugta: - Raoul, menjen el hozzá és mondja meg, hogy nem fogom elfelejteni és hogy Párizsban találkozunk.

- No de mégis... - vetette közbe Olivier, - hogy magyarázzák ezt a hirtelen elutazást?

- Sehogy. Blanche nem hajlandó magyarázatot nyújtani. Holnap egyébként utánuk utazom. Nekem is van egy kis elintézendő ügyem Párisban... Ha esetleg velem akarnának tartani, elvinném önöket a kocsimon Auxerrebe, ahonnan a félhármás expressszel indulhatnánk.

Igy aztán másnap a délutáni expressszel hárman együtt utaztak Párisba.

XXIII.

Három nap mulva a három jóbarát délután öt órakor Tortoninál, egy márványasztalka körül találkozott.

- Jó hirt hozok! - felelte Raoul báró, Raymond mohón kérdő tekintetére. - Blanche holnap várja mindkettőjüket.

- No és még most se tudják a hirtelen elutazás okát? - érdeklődött Olivier.

- Az még mindig talány. Annyit tudok, hogy Blanche tegnap és tegnapelőtt felkereste a közjegyzőjét. Egyébként kilátásba helyezte, hogy ma este, ha ellátogatok hozzájuk, fontos közlendői lesznek. Éppen ezért, ne haragudjanak, ha most távozom. Hat órára ígérkeztem Blanchehoz.

A beszélgetés hevében egyikük se figyelte meg azt a huszonöt év körüli, szőke, alacsony, csinos fiatalembert, aki a mellettük lévő asztalkánál ült és látszólag egy képeslap lapozásába elmerülten, minden szavukat kihallgatta.

Olivier karonfogta Raymondot.

- Gyerünk. Egy órát sétálunk, aztán a Maison d'Orba megyünk vacsorázni.

Alighogy a Maison d'Or kis sárga termében egyik sarokasztalnál elfoglalták helyeiket, belépett a szőke fiatalember, aki Tortoninál a szomszédjuk volt...

- Azt hiszem, azóta az emlékezetes este óta se jártál itt, - jegyezte meg Olivier. - Nem dobog a szived?... Nem sajnálod?...

- Kit?... Talán Antoniát? - mosolygott megvetően Raymond - világ legcsalfább, legkacérabb asszonyát?... hálát adok Istennek, hogy megszabadultam tőle!

- Nem magyarázná meg, - hallatszott egy éles hang a hátuk mögül - ki az a hölgy, akiről ilyen hangnemben mer beszélni! Uriember ilven modorban nem veszi szájára egy nő nevét!

Mindketten meglepve fordultak hátra. Raymond elsápadt haragjában. Olivier szikrázó szemekkel ugrott fel. Elragadta a lelkes breton vér. Nyakon akarta ragadni a szőke fiatalembert, aki ilyen szemtelenül rájuk piritott. De Raymond csillapítóan fogta meg a karját.

- Hagyd csak... Ez az ur egyenest engem inzultált. Ha olyan nagyon jól tudja, mi illik és mi nem, bizonyára most is tudni fogja a kötelességét. Én rendelkezésére állok.

- Egyebet se kívánok. Holnap hét órakor találkozhatunk az Armenonville mögötti erdőben, a nagy tisztáson.

- Ott leszek.

A szőke fiatalember névjegyét az asztalra dobta, meghajolt és távozott. Raymond felvette a névjegyét és meglepve kiáltott fel.

- Nézd... a neve teljesen azonos az enyémmel!

- Csakugyan!... furcsa!

A szőke fiatalember a Maison d'Orból egyenest a Taibout-utcába sietett. Utközben majdnem nekiütközött a szemközt jövő Samuel őrnagynak. A szőke fiatalember - a kis báró - elujsgolta:

- Holnap párbajozom... Vele!

- Megbolondultál!... Megmondtam ma reggel, hogy erre a szerepre megvan a kiválasztottam.

- Sajnos, az ügy lebonyolítása nem tűr halasztást. Tortoninál kihallgattam őket. A báró meghívta őket holnap estére a marquisnéhoz. Megértheted, hogy nem habozhattam. Ha a két szerelmes találkozik, mindennek vége.

- Igaz. Jól cselekedtél.

- Holnap megölöm.

- Vagy ő téged.

- Nem félek. Jól tudod, hogy a céllövésnek mestere vagyok.

XXIV.

...Blanche, miután az Orgerelle kastélyon túl a hársfasorban az állítólagos koldusbaráttal beszélt, lelkendezve szaladt még ágybanfekvő anyjához.

- Mama... még ma Párisba utazunk!

- Miért gyermekem? - csodálkozott a marquisné.

- Mert a sors... a véletlen egy szörnyű igazságtalanságát kell sürgősen jóvá tennünk.
- Nem értlek...
- Most nincs idő a magyarázkodásra. Csak azt mondd meg gyorsan, hogy Victor bácsi, a te fivéred... Brégny herceg... hirtelen halt meg?
- Igen. Szivszélhűtésben.
- Végrendelet nélkül?
- Igen.
- Ezen az alapon örökölted a vagyont?
- Igen.
- Mama... te ismered Victor bácsi fiatalságának a történetét?... a párbajt... a szöktetést...
- Ó igen! - sóhajtotta a marquisé. - Szegény Victor ugyszólván egész életén át kereste Jeanne de Laisyt.
- Ő csak kereste, de én megtaláltam, mama.
- Mit beszélsz?... hát él?
- Él. A legnagyobb nyomorúságban. A fiával együtt.
- A fiával?
- Aki Victor bácsi fia. S akinek, ameddig élt, Victor bácsi évi ötvenezet frank évi jövedelmet juttatott. Csak hirtelen halála akadályozta meg abban, hogy fiáról végrendeletileg méltón gondoskodjon. Most már megértheted mama, hogy miért kell sürgősen Párisba utaznunk.
- És Raul... a házasságtok...
- Ó, az nem sürgős!

Az álszerzetes, Samuel őrnagy, elég óvatos volt ahhoz, hogy meg ne adja Blanchenak Jeanne de Laisy vagy ahogy magát most nevezte, Blanchetné címét. Ezt vele állítólag nem közölték. Ellenben értesítenie kellett Blanchet, hogy a párisi irgalmasrend egyik szerzetese, aki a meghalt gyámnak bizalmasa volt, felkutatja a vak asszonynak és fiának jelenlegi pontos címét és Blanche-sal Párisban közölni fogja. Blanche csak siessen mielőbb Párisba és várjon türelmesen.

Blanche, Párisba érkezése első percétől lázas mohósággal várta a hirt. Harmadnap az alábbi névtelen levelet kapta:

„Jeanne de Laisy egy szerencsétlen élet szomorú hányattatásai után, vakon és betegen sinylődik. Idegzete annyira gyenge és leromlott, hogy csak a legnagyobb kiméletes-séggel közelíthető meg. A legcsekélyebb izgalom végzetes lehet számára. Hogy tehát Blanche de Guérigny kisasszony nagyfontosságú látogatására kellőképpen előkészíthessük, szerdáig szives türelmet kérünk. Jeanne de Laisy a Neuilly-uton lakik. Blanche de Guérigny kisasszony, szerdán este hét órakor üljön be a Belle-Chasse-téren a 113-as fiakkerbe s a kocsisnak csak annyit mondjon: „Neuillybe!” A kocsis minden egyebet tud és elviszi a fentjelzett helyre.”

Blanche szerdán este a megjelölt időben elment a Belle-Chasse-térre és beült a 113-as fiakkerbe. A szobalányt maga mellé ültette. A kocsisnak odaszólt:

- Neuillybe!

Egy órával utóbb a kocsni megállt a kis kertés ház előtt, amelyben Jeanne de Laisy lakott, a „fiával”.

- Várjon itt rám, Marie!

Blanche kiugrott a kocsiból és becsengetett. Az öreg cseléd ajtót nyitott. Blanche bement a házba.

XXV.

Blanche csak tíz óra után ért haza s ahogy szokta, megcsókolta az anyját, jóéjt kívánt és magára hagyta. De másnap korán reggel bekopogtatott hozzá.

- Mama... nagyon komolyan akarok veled beszélni.

- Beszélj kislányom.

- Mennyi a mi vagyunk?

- Hatszázezer frank a jövedelmünk a tőkénk után.

- És mennyit örököltem ebből Victor bácsitól?

- Körülbelül a felét.

- S a jövedelmünket mind elköltjük?

- Miért ez a faggatás, gyermekem?

- Kérlek mama, felelj!...

- A jövedelmünknek a felét is alig költjük el gyermekem.

- Így hát, ha háromezrezer frank jövedelemtől elesnél, meg se éreznéd?

- Nem értlek, Blanche.

- Pedig nagyon érthető. Vissza akarom juttatni nagybátyám fiának az őt megillető vagyont.

- De hiszen nem törvényes fia!

- Ó mama, miért mondod ezt?... Te is tudod, hogyha Victor bácsi rátalált volna a menyasszonyára, feleségül vette volna.

- Ez igaz.

Blanche még e délelőtt a palotába kérette a közjegyzőt.

- Jó reggelt Defodon ur! - üdvözölte Blanche a belépő közjegyzőt, akit kívánsága szerint egyedül fogadott a szalonban. - Ime az anyám felhatalmazása, egy ügy saját kedvem és tetszésem szerinti lebonyolítását illetőleg.

- Parancsoljon.

- Mindenekelőtt azt szeretném tudni, mi módon származtatható át a legegyszerűbb módon egy vagyonrész másra?

- Az attól függ, - felelte a közjegyző. - Ha vőlegényről, illetve férjről van szó, házassági szerződés alakjában.

- Ó nem... nem vagyok menyasszony.

- Akkor hát nem értem.
- Pedig elég egyszerű a dolog. Háromszázezer frank jövedelemnek megfelelő tőkét akarok valakire átszámaztatni.
- Ez csak ajándékozás alapján tehető.
- Miből áll a vagyonom?
- Ingatlanokból és értékpapirokból. A párisi házak...
- Nem adhatna el a legsürgősebben e párisi házakból egymillió értékűt?... az értékpapirjaimat is szeretném mind idekapni... A legsürgősebben!
- Ahogy parancsolja.

Öt perccel utóbb Defodon közjegyző fejét csóválva baktatott lefelé a Babylon-utcában:

- Azt hiszem, hogy Blanche de Guérigny kisasszony hirtelen megbolondult! - morogta.

*

Azon a napon, amelynek estéjén a kis báró a Maison d'Orban Raymondot provokálta, Blanche, délelőtt kikocsizott Neuillybe. A kis kertés házhoz, amelyben az az asszony élt, akit nagybátyja, Victor de Brégný herceg e földön legjobban szeretett.

Jeanne de Laisy magányosan fogadta a fiatal leányt. A kis báró - akit a fiának hitt, - s aki most már vele lakott, nem volt otthon.

Blanche melegen összecsókolta és így szólt:

- Ne haragudjon, hogy csak ma, három nap után mutatkozom. Bizonyos üzleti kérdésekkel kellett tisztába jönnöm, amelyekről nem sokat tudtam. A fia érdekében... Drága Jeanne, ha nagybátyám élne és magát megtalálta volna, bizonyos, hogy a fiát törvényesítette volna s megajándékozta volna nevével és vagyonával. Én legalább a vagyonát akarom visszaszámaztatni...

- Nem, nem... - ellenkezett élénken Jeanne de Laisy, és világtalan szemeiben könnyek csillogtak, - ezt az áldozatot nem fogadhatjuk el. Sem a fiam, sem én...

- De hiszen én még akkor is sokkal gazdagabb maradok, semhogy a pénzem jövedelmét elkölteni tudnám.

Blanche csak hosszas rábeszélés után tudta meggyőzni az anyát, hogy nincs jogában visszautasítani egy vagyont, amely igazság szerint a fiát illeti s amelynek elfogadásával senkit sem rövidít meg. Mikor aztán hazakocsiztában az Étoile-téren áthaladt, szembetalálkozott a szerényen, gyalogosan hazafelé baktató kis báróval. Megállította a kocsit és élénken odaintette:

- Üljön mellém! Maguknál voltam. Az édesanyjával volt egy kis megbeszélésem és meg egyeztünk, hogy holnap este maga ellátogat hozzánk, hogy a dolgot nyélbeüssük.

Délután Defodon, a közjegyző csengetett be, bőrtáskájával a karja alatt.

- Parancsára, elhoztam a tegnap eladott két párisi ház vételárát s az értékpapirokat.

A közjegyző készpénzben és értékpapirokban hárommillió és kilencszázezer frankot olvasott le Blanche elé. Blanche az egész értéket egy bőrtárcába helyezte és bezárta az íróasztala fiókjába.

- Ez hát megtörtént! - gondolta eléggülten a közjegyző távozása után. - Ezt a csinos kis ajándékot holnap este átadom annak, akit igazság szerint megillet!... milyen megkönnyebbülés!... ó, most már minden, minden rendbe fog jönni!... A mamának most már mindent tudni kell.

Hogy Raoul nem engem szeret, hanem Gisèle-t és hogy én... én Raymondot szeretem!... Ez a csere mindannyiunkat boldogít! Miért ne boldogítaná a mamát is?... hiszen ő csak az én boldogságomat kívánja!

XXVI.

Mikor este Raoul de Saunières becsengetett a Guérigny palotába, Blanche-t egyedül találta a szalonban.

- Jó estét, Raoul... már alig vártam az érkezését!... jöjjön, jöjjön... valamit mondani szeretnék. Egészen bizalmasan.

- Blanche!... mit jelent ez a szörnyű titokzatosság?

És Blanche most pontról-pontra elbeszélte mindent. Kezdetől - végig Raoul nemcsak helyeselte igazságos eljárását, de megígérte, hogy minden erejéből támogatni fogja nemes szándékai keresztülvitelében.

Későre járt, mikor Raoul de Saunières visszament a hoteljébe. A portás a szobája kulcsával együtt két levelet nyújtott át, amelyek a délutáni postával érkeztek. Egyiken felismerte anyja irását, a másik boríték ismeretlen írásu volt. Miután anyja levelét elolvasta, felszakította a másodikat. Csak néhány rövid sor volt, aláírás nélkül:

„Ha Saunières báró urat érdeklí legujabb barátainak és morvani vadásztársainak a közelebbi sorsa, úgy fogadja szívesen holnap reggeli nyolc órakor bekopogtató látogatóját.”

Egyéb semmi. Raoul bosszusan dobta félre a levelet, amelyet ostoba tréfának minősített. Nem is vesztegetett több gondolatot reá. Még akkor sem ötlött eszébe a levél, mikor másnap reggel nyolc órakor csakugyan kopogtattak az ajtaján és belépett, Joseph.

- Mi ujság, Joseph?... hogy van a gazdája?

- Nem tudom, báró ur. Mikor a szolgálatából kiléptem, nagyon jól érezte magát.

- Hogyan?... már nincs Vulpin ur szolgálatában? Mióta?

- Három nap óta.

- Talán bizony hozzám akar beállni?

- Nem, kérem alázatosan. Hanem... azt a tegnapi esti levelet én irtam a báró urnak. Ne méltóztassék csodálkozni. És ne tessék bennem most mást látni, mint egy fontos titoknak a közvetítőjét. Ez a titok közletről érinti a méltóságos báró ur barátait. Főleg Guérigny kisasszony vőlegényét...

Raoul felhökkent. Furcsa!... hogy ez a Joseph ilyen kitünően van mindenről informálva. Ugyan kitől?

Joseph ezalatt zavartalanul folytatta:

- Blanche kisasszony vőlegényétől el akarják rabolni a nevét és a vagyonát. És ezt egyedül én tudom megakadályozni, azzal, ha elmondom, amit tudok.

- Megbolondult, Joseph?

- Nem, kérem alázattal. A szintiszta igazságot mondom - és Joseph a fali órára nézett. - Most nyolc óra mult tiz perccel. Félkilenckor az expresszel Calaisba utazom s még ma, éjfélikor

Londonban leszek. Éppen ezért nem bocsátkozhatom hosszasan a részletekbe. Rövid leszek. Méltóztassék meghallgatni az ajánlatomat. - Joseph a belső zsebéből előhuzott egy lepecsételt, vaskos szürke borítékot.

- A titok itt benn fekszik. Ennek az alapján letartóztathatja a két szélhámost, akik Raymond urat meg akarják rabolni. Ezt a levelet azonban csak két feltétellel adhatom át.

- Beszéljen - biztatta az egyre meglepettebb Raoul.

- Először is a báró urnak meg kell ígérnie, hogy csak egy órával a távozásom után bontja fel. Továbbá kezeskednie kell arról, hogy Raymond ur a megadott poste restante címre Londonba utánam küld egy százezer frankos csekket.

- Mondom, hogy megbolondult! - pattant fel Raoul.

- Bocsánat! Raymond ur az én leleplezésem árán milliókhoz fog jutni.

- Hát jó!... ha mindaz, amit mondott, igaznak bizonyul, becsületszavammal kezeskedem, hogy a százezer frankot kézhez fogja kapni.

Joseph a levelet az asztalra tette, alázatosan meghajolt és távozott. Most már Raoul nézte egyre a fali órát. Végre is egy gentleman állja a szavát. De azok az óramutatók pokoli lassan másztak...

XXVII.

Josephnak megvolt a maga jó oka cinkostársainak az elárulására.

Mikor ugyanis nagyszerű terve a felrobbantott hiddal nem sikerült és Olivier és Raymond épkézláb tértek vissza Vulpin vadászkastélyába, a ravasz Joseph megszeppent. Az első alkalmas percben leszaladt Cerizay faluba cinkosaihoz, akiknek nagy bámulatára hült helyüket találta. Csak egy levelet hagytak a címére. Vagyis inkább egyetlen sort: „Attól tartunk, hogy gyanakszanak. Szökünk.” - No akkor az én ötvenezer frankom is szökik! - gondolta dühösen Joseph. Megszimatolta, hogy azok ketten, miután Párisban semmi szükségük az ő szolgálataira, egyszerűen ki akarják játszani. De az ő eszén nem fognak keresztüljárni!... éppen kapóra jött, hogy e napon a vendégek is visszautaztak Párisba és így misem állt utjában, hogy ő is felszedelőzködjön és nekiinduljon cinkosai felkutatásának. Jól tudta, hogy Samuel őrnagy Párisban hol szokott megszállni. Azt is tudta, hogy a kis hotelben nem a hangzatos Samuel őrnagy nevet használja, hanem egyszerűen Walter urnak nevezte magát. Egy délelőtt kileste a távozását s azzal az ürüggyel, hogy csomagot hozott számára, beférközött a szobájába. Sebtiben átkutatta a holmiját. Misem volt könnyebb, mint álkulccsal felnyitni a sarokban álló bőröndöt. Joseph gyakorlott ujjai rögtön felfedezték a bőrönd dupla fenekét s a dupla fenékbe rejtett bőrtárcát. A tárcában angol és német levelek feküdtek, továbbá egy Franciaországba szóló osztrák utlevél, Hermann Getzinger, büntetését kitöltött osztrák gályarab nevére. A levelek a „kis báró” való kilétét leplezték le. A papirokat kivette a tárcából, a tárcát visszafektette, mindent pontosan helyére rakott és távozott. Másnap aztán a délutáni órákban jelentkezett a kis báró lakásán. Ahogy sejtette, Samuel őrnagyot is ott találta. A kis bárónak másnap reggel kellett Raymond-dal megverekednie. Láthatóan kellemetlenül meglepve nézték a váratlan látogatót.

- Joseph!... hogy került ide?

- Hát... úgy gondoltam, hogy itt is szükségük lehet a szolgálataimra.

- Bajosan! - felelte hűvösen az őrnagy, - de ha már idefáradt, az eddigi, bár eredménytelen szolgálataiért, megkapja a díjazását. Tízezer frankot.

- Mikor?

- Holnap. Este tíz órakor várjon rám a Saint-James erdőben, a tó mellett.

- Értem, - gondolta Joseph -, egy jólirányzott lövés és megszabadulunk az alkalmatlan cinkostárstól, aki többet tud a kelleténél. A halottak némák... - fennhangon csak ezt mondta: - Nem kaphatnék egy kis előleget?

Samuel őrnagy elővette a tárcáját és kivett egy ötszáz frankot. Joseph alázatosan megköszönte és távozott. Egyenest egy kávéházba ment, megírta Raoul de Saunières bárónak a névtelen levelet, aztán pontosan, szabatosan leírta az őrnagy és a kis báró, Raymond megrablására tervezett összeesküvését. Ezt is mellékelte az őrnagytól ellopott irásokhoz a lepecsételt borítékba.

XXVIII.

A kis báró a párbaj előtti éjszakát Neuillyben töltötte. Mielőtt lefeküdt, az öreg cselédnek lelkére kötötte, hogy másnap hajnali öt órakor ébressze fel, mert sürgős ügyben korán reggel be kell mennie a városba.

Ezen a reggelen kopogtatott be Joseph, az inas, Saunières báró szállodai lakására, meglepő leleplezéseivel s a titokzatos vaskos borítékkal, amelyet Saunières báró egy órával Joseph távozása után bonthat fel. De a sors másként akarta. Az órából még félóra se telt le, mikor a hotel groomja bekopogtatott, Olivier de Kermeriac néhány hevenyében papírra vetett sorával:

„Kedves barátom, jöjjön azonnal a lakásomra. Raymond barátunk ma hajnalban párba-jozott és súlyosan megsebesült. Itt fekszik nálam.”

Raoul már nem is gondolt a zsebébe sülyesztett pecsétetes borítéokra. Esze nélkül sietett Olivier Kermeriachoz.

Raymond eszméletlenül, halálsápadtan feküdt az ágyban. Két orvos volt mellette.

- Az Istenért, mi történt... A sebesülés... csak nem életveszélyes?

- Hajszál hiján az lehetett volna! - felelte az egyik orvos. - Ha a golyó csak egy keskeny sávval feljebb vagy lejjebb hatol be, betegünk már nem él. Így azonban, ha nem tévedek vagy három heti nyugodt fekvés árán megussza.

- De hát miért verekedett?... és kivel? - fordult Raoul bámulva Olivierhez.

- Egy tökéletesen idegen ember provokálta, akit eddig életében se látott. S akinek a neve, csodálatos módon azonos az övével. Ő is Raymond.

Raoul de Saunières báró felfigyelt. Eszébe ötlött, hogy előző este Blanche története is egy Raymondval függött egybe. És hogy ma reggel Joseph... A láncszemek kezdtek összefűződni.

Az orvos intett, hogy a beteg kezd eszméletére térni, hagyják abba a beszédet. A szobában teljes csend és nyugalom legyen.

Olivier karonfogta Raoult és átvezette a szomszéd szobába.

- Furcsa, - mormogta Raoul, miután az ajtót óvatosan becsukták maguk mögött - hát mindenkit Raymondnak hívnak?... mert én egy harmadik Raymondról is hallottam. Most már ugyanis tudom, hogy Blanche miért jött ilyen sebtiben vissza Párisba.

- Nos... miért?

- A nagybátyjától, Brégnny hercegtől örökölt vagyont vissza akarja származtatni a herceg törvénytelen fiának és igazságszerinti örökösének. Ezt a fiatalembert is Raymondnak hívják. Ameddig a herceg élt, a fia, titokzatos uton, minden évben megkapta az ötvézezer frankját. Brégnny herceg hirtelen halt meg, végrendelet nélkül. Azóta...

- Megálljunk csak! - vágott közbe izgatottan Olivier. - De hiszen ez a történet feltűnően hasonlít az én sebesült barátom történetéhez, ő is törvénytelen fiu, egy titokzatos pártfogója fényes jövedelemhez juttatta s ez a jövedelmi forrás egy-két év előtt hirtelen kiapadt. Az apjáról csak annyit tud, hogy herceg volt. Főrend...

Raoul felugrott. Mit is mondott Joseph?... „*Raymond urtól el akarják rabolni a vagyonát és a nevét...*” Lázás izgatottan kapta ki zsebéből a lepecsételt borítékot és felszakította. A borítékban feküdtek a Samuel őrnagynak és cinkosának való kilétét leleplező hiteles okmányok és Joseph vallomása, amelyben minden szépítés nélkül feltárta az általa eljátszott szerepet is. Olivier, miután a papirokat átfutotta, a homlokára csapott.

- Most már értem! Az a krakéler fiatalember, aki Raymondot minden ok nélkül provokálta és hajszál hiján megölte, e két jómadár egyike volt. El akarta tenni Raymondot láb alól, hogy kényelmesebben játszhasza végig a szerepét. Raymond barátunkat most természetesen mindezekkel nem izgathatjuk. De bizzák csak rám az egészet. Maga csak maradjon Raymond mellett és ápolja. Én mindent elintézek.

XXIX.

A kis báró, mint aki jól végezte dolgát, délután a szokottnál is különösebb gonddal öltözködött. Alaposabb munkát végzett volna, ha Raymondot a párbaj helyszínén nyomban megöli, de pillanatig se kételkedett abban, hogy a sebesülés halálos. Még a legrosszabb esettől sem kellett tartaniok. Mert ha Raymond csodamódon felépülne, akkor is jó néhány hétig nyomná az ágyat. Az ő ügyük pedig már közeleg a befejezéshez. A szép „unokanővér” ma estére meghivta vacsorára! Világosan megmondta, mi célból. Ma este fogja megajándékozni az „öt jog és igazság szerint megillető” vagyonnal s ez esetben ők holnap már messze járnak. Pontosan hét órakor becsengetett a palotába. Blanche kedvesen, rokoni melegséggel fogadta. Bemutatta az anyjának. Szűk családi körben vacsoráztak, de Blanche megjegyezte, hogy vacsora után néhány vendéget várnak. Közöttük a rokon Raoul de Saunières bárót. Vacsora után, mialatt a vendégek sorjában érkeztek, Blanche karonfogta az álunokafivért és a szobájába vezette.

- Mielőtt a társaság megzavarna, intézzük el az ügyet, amiért ma este idehivtam.

Leült és helyet mutatott.

- Kedves Raymond, maga bizonyára nem tudja, hogy én nagybátyámtól, Brégnny hercegtől, a maga apjától, közel négymillió frankot örököltem. Ez a vagyon a magáé. Ha szegény nagybátyám, aki egész életében kereste, magára talált volna, bizonyos, hogy adoptálta volna. Hiszen az volt a legkeserűbb bánata, hogy a fiát és fiának az anyját meg nem találhatta. És ha nem halt volna meg hirtelen, gondoskodott volna magáról. - Blanche, mialatt beszélt, kizárta

kis rózsafairóasztala fiókját és kivette a vaskos bőrtárcát, amelybe a közjegyzőtől átvett értékeket helyezte.

- Itt hárommillió fekszik. Bankjegyekben és értékpapirokban. Számolja át...

- Nem! Nem!... - ellenkezett hevesen a kis báró, miközben szive vadul dobogott a boldog izgalomtól és nagy erőfeszítésébe került az önmegtartóztatás, hogy Blanche kezéből a tárcát mohón ki ne ragadja.

- Fogadja el!... ismétlem, a magam megnyugtatóására kérem. Én... nemsokára férjhezmegyek és emelt homlokkal akarok a férjem szemébe nézni..

- Az anyám kedvéért... Szegény, beteg, vak anyám kedvéért!... az ő szegény élete megszeépítésért! - dadogta elérékenyülten a kis báró.

Miközben Blanche-t követte a szalonba, mohó tekintettel vizsgálta, hogy az első adott pillanatban merre oldhat kereket.

Ahogy a hallon áthaladtak, az egyik inas éppen egy ujonnanérkezett vendégnek segítette le a kabátját. Hogy kedves vendég lehetett, a kis báró abból következtette, hogy Blanche élénken hozzásietett és látható örömmel üdvözölte.

- Jó estét Raoul!... jöjjön, hadd ismertessem meg az új rokonnal! Emlékszik, tegnap este beszéltem róla...

Mialatt Raoul és a kis báró kölcsönösen meghajoltak, Blanche besietett a szalonba. Attól tartott, hogy a vendégeknek feltűnik hosszas távolléte.

Raoul ezalatt tulzott udvariassággal fordult a kis báróhoz:

- Végtelenül örülök, hogy megismerhettem!... el sem képzelem, mennyire érdekelt a története. Nagyon lekötelezne, ha néhány percet nekem szentelhetne... egy kis bizalmas beszélgetésre. Karonfogta a kis bárót és visszavezette Blanche szobájába. - Itt zavartalanul elbeszélhetünk.

A kis báró gyanutlanul követte, de mikor látta, hogy Raoul milyen féltő óvatossággal csukja be az ajtót, kezdte magát kényelmetlenül érezni. Raoul de Saunières visszafordult és merőben megváltozott arckifejezéssel szólt:

- Az unokahugom az imént önnek egy tárcát adott át.

- Igen, - buggyant akaratlanul a válasz a kis báró szájára.

- Abban a tárcában több mint hárommillió frank érték fekszik.

- Igen, - felelte nagyon önérzetesen a kis báró - atyám, Brégný herceg vagyona, amely igazság szerint engem illet.

- Bizonyos ön ebben?

- Te... természetesen.

- Ez esetben röviden feltárom a való helyzetet.

- De... bocsánat... - ellenkezett most már jóval kevésbé önérzetesen a kis báró.

- Várjunk csak! - és Raoul fenyegetően mérte végig. - Először is az ön neve nem Raymond és ön nem Brégný herceg fia.

- De...

- Ezt ön legjobban tudja, mert hiszen ma reggel meg akarta ölni azt, akit e név és nagyon megillet. Az ön neve Auguste Bridou, - folytatta élesen Raoul - s az apjának bormérése volt a Montmorency-utcában.

- Nem tűröm tovább a sértegetéseit...

- Csak lassabban!... Ha rögtön vissza nem szolgáltatja a tárcát az értékekkel, átadom a rendőrségnek...

A kis báró hiába akart szabadulni. Raoul de Saunières vasmarokkal fogta a karját. Nem mozdulhatott.

- Egy, kettő!... elő a tárcával!... szeretném megkímélni a nagynénémet a botránytól, de ha rögtön ide nem adja...

A kis báró megértette a helyzetet. Zöldre sápadtan, fogait csikorgatva, dühtől eltorzultan adta át a tárcát. Raoul átszámolta a tárca tartalmát, de közben szeme sarkából a foglyát figyelte. Majd a tárcát belső zsebébe dugta és karonfogta a kis bárót.

- Most pedig visszamegyünk együtt a szalonba, nehogy Blanche gyanakodhasson. Tíz percen belül észrevétlenül távoznia kell. Megértett?

Negyedóra mulva Raoul de Saunières leült Blanche mellé:

- Kis Blanche... Raymond, az akit szeret, ma este nem fog eljönni.

Blanche elsápadt.

- Istenem!... miért?

- Ma reggel egy kis baleset érte. Ne rémüldezzön. Csekélység az egész. S e kis baleset árán hercegi nevet és közel négymillió vagyonnyert.

Blanche tágrameredt szemekkel nézett rá. Azt hitte, Raoul hirtelen megőrült.

- Hadd magyarázzam meg, Blanche...

XXX.

Samuel őrnagy esti tíz órakor a kis báró lakásában várta cinkosát. Utrakészülten. Megegyeztek, hogy amint a kis báró a drága zsákmánnyal megérkezik, az előre becsomagolt poggyásszal rögtön a pályaudvarra hajtatnak és még az éjjeli expresszsel kereket oldanak. Türelmetlenül róttá fel s alá a szobákat. Tekintete egyre az órát kereste. - Fél tizenegy!... - morogta idegesen rágszálva a cigarettáját, - a milliók ugyancsak váratnak magukra!... hol késhet?

Már tizenegy felé járt az idő, mikor végre felberregett az előszoba csengője. Az inast szabad-ságolták, az őrnagy egyedül volt a lakásban. Megbeszélték, hogy a kis báró erős csengetéssel fogja jelezni az érkezését.

S most gyors egymásutánban, mintegy ideges kéz nyomásától, berregett a csengő.

- Jó, jó... elég már! - mormogta az őrnagy s már felpattantotta az előszoba ajtaját.

A következő pillanatban sápadtan tántorodott vissza. A küszöbön két civilruhás férfi állt. Az egyik a belső zsebéből előmutatta titkosrendőri igazolványát, a másik, mielőtt Samuel őrnagy magához térhetett volna, a zsebéből előrántott bilincset villámgyorsan az őrnagy kézcsuklóira kapcsolta...

- Parancsot nyertünk egy Walter nevű, volt osztrák fegyenc letartóztatására, akihez ön fel-tűnően hasonlít, - magyarázta barátságosan a titkosrendőr.

Samuel őrnagy leszegette a fejét.

- Elvesztem... - morogta majdnem hangtalanul.

*

Egy hónappal utóbb a Saint-Thomas templom előtt hosszú, fényes kocsisor táborozott. Az arisztokraták e kedvelt templomában kettős esküvőt tartottak.

Raoul de Saunières báró vezette oltárhoz a szép, komoly, megindultan boldog Gisèle de Berthaut-t, a fiatal özvegyet.

A másik boldog pár Blanche de Guérigny volt és unokafivére, Raymond de Brégný herceg, aki királyi kegy alapján, apja nevét és rangját viselhette.

Az orgona bugása közben, a templomból távozó nászmenetben, a fiatal pár után, Olivier de Kermeriac karján egy szép, szomoruarcu, őszhajú hölgy haladt, akinek világtalan szemeiből a boldogság könnyei patakzottak...

VÉGE.